

Atatürkorganize

İZMİR ATATÜRK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ DERGİSİ

2021 'DE
EKONOMİDE
KIRILGANLIK
AZALMALI

ARALIK
2020
•
SAYI 181

SUSUZLUK
GELMEDEN
BİR ARAYA
GELELİM

BAKIRÇAY'IN
MÜHENDİS
ADAYLARI
İAOSB'DE

UĞURTAŞ:
YENİ BİR
DÜNYA
KURULURKEN

DOĞRU HAMLELERİN PUSULASI

Sanayinin gelişiminde
kuruluşundan bugüne
doğru Bölgeyiz...

M.Kemal Atatürk Blv. No:42 35620 Çiğli/İzmir
T. (0232) 376 71 76 - F. (0232) 376 71 00
iaosb@iaosb.org.tr • www.iaosb.org.tr

İZMİR ATATÜRK
ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

DANIŞMANLIK **4.0** ile DEĞER KATALIM

TİCARİ GAYRİMENKUL DANIŞMANI

CİHAT ERDOĞAN ve Uzman Takımı

Sizin İçin Çalışmaya Hazır:

- ✓ Doğru Fiyat Stratejisi ve Açık Pazarlama
- ✓ Taşınmaz Ticareti Yönetmeliğine Uygun
- ✓ Takım ile Eksper Raporu Hazırlanması
- ✓ Sosyal Medya Reklamları
- ✓ Dijital Pazarlama Google
- ✓ Sanal Tur ve Drone Çekimi

**CİHAT
ERDOĞAN**

ACP
ACCREDITED COMMERCIAL
PROFESSIONAL

☎ **0530 419 14 71**

cihaterdogan.com

RE/MAX
TİCARİ

MODEL

Endüstriyel Gayrimenkul

☎ +90 (232) 364 64 94

✉ cihat.e@remaxmodel.com

📍 Cemal Gürsel Cd. Karşıyaka İzmir

ALANLARINDA UZMAN TAKIMIMIZ

Bilgisayar Mühendisi
Tanıtım ve Dijital Pazarlama

Hukuk Danışmanı
Mevzuata Uygunluk

Mali Müşavir
Vergi Mevzuatına Uygunluk

Mühendis ve İmar Uzmanı
Teknolojik İnceleme / İmar Durumu

Fabrika ve Gayrimenkul Tanıtım Filmleri

0537 664 49 13

10.030 SK. E Blok Yeni Parseller No:4/106 AOSB Çiğli

Sanayici yine elini taşın altına koydu

**Hilmi
UĞURTAŞ**

**İzmir Atatürk
Organize Sanayi
Bölgesi Yönetim
Kurulu Başkanı**

Değerli Sanayici Dostlarım, Bu yazıma geçen sayıdaki yazımın en son paragrafını tekrar ederek başlamak istiyorum. Bir sanayici olarak, üretim ve istihdam düzleminde ekonomi ve finans kaynaklı olgulara odaklanıyorum. Ancak, bugünlerde aklımızdan çıkmayan tek gerçek, hastalanmamak için yapmamız gerekenlerdir. İnsanoğlu, mantık ve iradesini kullanarak önlemlerden taviz vermeden yaşamayı, üretmeyi becerecek yetenektir. Küresel salgın altında sağlığımız ve güvenliğimizden feragat etmeden yaşamı sürdürmeyi başarmalıyız. Bu noktada aşı çalışmalarında yaşanan gelişmeleri umutla takip ediyoruz. Türkiye'nin yakında başlayacak olan küresel aşılama dönemine her türlü hazırlığını, planlamasını yapmış bir biçimde girmesini bekliyoruz. İstenen sayıda aşının, planlanan öncelik ve zaman çizelgeleri içinde toplumun her kesime ulaşmasını sağlamak, Türkiye'nin içerideki sosyal barışına büyük katkı vereceği gibi uluslararası camiada da sosyal devlet olma gücünü gösterecek bir adımdır. Kendi vatandaşımıza vereceğimiz güven, küresel düzlemde de kurmamız gereken güvenin yapı taşı olacaktır.

Küresel salgın güçlü bir biçimde dünyayı etkilemeye devam ederken, atlatılan panik dönemi sonunda salgın sonrası konuşulmaya başladı. İktisatçı Prof. Dr. Daron Acemoğlu yaptığı bir sunumda, pandemi sonrasında dünyayı dört senaryonun beklediğini söyledi. Bu senaryoların ilki; "hiçbir şey değişmez, gelecek bugünden daha kötü olur". İkincisi; "krizin etkisi ile otoriter rejimlerin böyle zamanlarda daha başarılı olduğu yanılması güçlenir". Üçüncüsü; "silikon devlet öngörüsü ile daha güçlü şirketler, zayıf sosyal güvenceler ve düzenlemeler etkin olacaktır". Son senaryo ise; "Refah Devleti 3.0, yani teknolojinin kurum ve kurallara bağlanması, devlete yeni roller verilmesi, bazı teknolojilerin öne çıkarılmasıdır". Bu senaryoda özellikle yeşil teknolojiler ile yenilenebilir enerji başrolde olsa da, artan otomasyon ile oluşabilecek istihdam ve gelir kaybını gidermekte çok önemli bir sorun alanı olacak gibi görünmektedir.

Tüm bu senaryolarda, işletmelerimizin kendi içinde yapısal değişimlere gitmesi, alternatif çözüm önerileri geliştirmesi kaçınılmaz gözüküyor. Uzaktan ve esnek çalışma gibi metodlar ve uygulanacak maliyeti düşürücü tedbirler, işletmelere karşılaşılabilecek zorluklar karşısında bir müddet daha idare etme şansı verse de; teknoloji ile başlayan değişimin dünyanın ve insanlığın geleceğe sağlıklı ulaşmasına yönelik organize edilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Pandemi ile başlayan tedavi ve aşı bulma süreçlerindeki küresel gayret, rekabet olsa da, insanlığın ve dünyanın iyiliği için ortak alanlarda çalışmanın mümkün olduğunu göstermiştir.

Bu durumu küresel ölçekte gördüğümüz gibi, ulusal ölçekte de görmeli ve karşı durulamayacak bu gerçekle yaşamayı öğrenmeliyiz. Pandemi bizlere yaşam zinciri içindeki hiçbir ürünün, hiçbir hizmetin kolaylıkla kenara atılacak kadar değersiz olmadığını gösterdi. Bu nedenle birlikte ve güçlü olarak yaşamamızın yolları bulunmalıdır. Bu, ekonomi alanında da ortak aklın, anonim kararların, teknoloji ve Ar-Ge yolu ile başarıya odaklı rekabetin, finansal ve operasyonel verimliliğin, insan kaynakları yönetiminin çok daha üst seviyelere çıkarılması gerektiğini göstermektedir.

Bu paragraflarda söz ettiğim makro hedeflere belli bir zaman planlaması içinde ulaşmaya çalışırken, elbette günlük yaşam döngümüzü de unutmadan, önce kendimizin sonra da işletmelerimizin geleceği için ulusal ve küresel verileri, öngörülerini ve senaryoları takip ederek, çok iyi analizler yapmamız gerekmektedir.

Güncel bakışımıza Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) kararları ile başlamak istiyorum. TCMB son iki ayda önceki dönemlerden farklı olarak politika faizini ciddi oranlarda artırıyor. TCMB'nin çoklu faiz yöntemi uygulayarak piyasada belirsizlik yaratmayı bırakması ve politika faizinin yükselmesi TL'ye çok büyük ölçülerde olmasa da değer kazandırdı. Bu durumun enflasyon baskısını biraz olsun hafifleteceği düşünülebilir. Bir diğer etkisini ise ülke CDS priminde yaşanacak düşüşte görebiliriz. CDS primine son haftalarda sıkça söz edilen "reform paketleri" umudunun da pozitif etki yaptığı söylenebilir. Ancak bu dönem şunu göstermiştir ki; likidite yönetimi ve finansal istikrar, enflasyon ve fiyat istikrarı, siyaset ve uluslararası ilişkilerdeki hareketler, rezervlerimizin durumu, büyüme dinamikleri unsurlar TCMB'nin alacağı kararları etkilemeye devam edecektir.

Elbette, faiz artırımını sorunları çözen "sihirli formül" gibi görmek de yanlıştır. Unutulmalıdır ki; faizler artınca, borçlar ve finansman maliyetleri de artacaktır. Türkiye gibi içeride ve dışarıda borç ile dönen bir ekonomiye sahipseniz, faiz artırımını bazı riskleri artıracak gibi, finansman kabiliyetimizi de zorlayacaktır.

Faiz ve borç dediğimizde aklımıza gelen sorular var. Covid-19 sonrası hızla büyüyen daha sonra Ağustos'ta yavaşlamaya başlayan kredilerde durum ne olacak? Bir türlü gerilemeyen ithalatı yavaşlatabilecek adımlar olacak mı? Hiç düşünmek istemsek de eğer 3. dalga ile karşı karşıya kalırsak, ekonomideki oyun planımız hazır mı? Burada sanayicilerimiz ile ilgili özel bir tespiti paylaşmak istiyorum: Normale dönme konusunda 3. çeyrekte gördüğümüz yatırım harcamalarındaki yüzde 23 civarı bir büyüme, işletmelerimizin başta tedarik zincirinden kaynaklanan sorunları çözmek veya karşılarına çıkan imkanları değerlendirmek için cesaretle makine ve teçhizat yatırımı yaptıklarını göstermektedir. Yani sanayici yine elini taşın altına koymuştur.

Türkiye'nin 2021 yılı bütçesi TBMM'den geçti.

Bildiğiniz gibi bütçe bizlere bir sonraki yıl devletin ne yapacağını, nerede duracağını, neleri öne getirip, neleri öteleyeceğini ve oluşması beklenen makro verilerin ekonomiye etkilerini öngören önemli araçtır.

2021 yılı bütçesine bakarken şu iki gerçeği asla göz ardı etmemeliyiz: Küresel salgın nedeniyle daralan, bazı zamanlarda kapanan piyasaların normale dönmesi için mali destekler verildi ve verilmeye devam edilmesi zorunluluktur. Bu durum kamu harcamalarını doğal olarak artıracaktır. Diğer yandan zor durumdaki piyasalar için en önemli kamu geliri olan vergilerin oluşması da yavaşlayacak, azalacaktır. Bu nedenle görünen odur ki, bütçe açığı şimdilik öncelikli bir hedef değildir. Ancak, bütçe öngörülerinin neticesinde bütçe açığının milli gelire oranının ve borç stokunun milli gelire oranının gelişmekte olan ülkelerin ortalamasına göre daha iyi bir durumda olması beklendiği dile getirilmiştir.

Borç stoku dendiğinde kamudan çok reel sektöre bakmamız gerekir. Firmalarımızın önemli bir çoğunluğu, özellikle KOBİ'ler ciddi bir borç yükü altına girmiştir. BDDK'nın risk analiz merkezinin Ekim ayında açıkladığı rakamlarda en çok krediyi sanayicilerin kullandığı görülmektedir. Ayrıca, alınan bu kredilerin önemli bir kısmı yapılandırma maksadı ile alınmış, yeni iş ve istihdam alanları yaratmamış borçlardır. Bu borçları çevirme günü geldiğinde ne durumda olunacağı hakkında ciddi tedirginlik vardır.

Eğer bir ülke ekonomisini alıp götürecek bir doğal kaynağa sahip değilse, kendi vatandaşlarının da yeterli sermaye birikimi yoksa, tasarruf etme kültürü ya da tasarruf imkanı yoksa, dışarıdan kaynak bulmak zorundadır. Bu kaynağı bulmak ama istenilen, rekabet edebilecek şartlarda bulmak çok önemlidir. Bunun için de o ülkenin güven rasyosunun kabul görmüş standartlarda iyi durumda olması gereklidir. Türkiye'nin 2021 yılındaki temel gayesi güven sıralamasında daha üst sıralara tırmanmak, ekonomisinin kırılganlığını azaltmak olmalıdır.

SAHİBİ
İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı
Hilmi UĞURTAŞ
SORUMLU MÜDÜR
Hüseyin DOĞAN
YAYIN İCRA KOMİTESİ
Hilmi UĞURTAŞ - Enver OLGUNSOY
Nedim ATILLA - Hüseyin DOĞAN

Muhabirler
Meryem Fulya YAZICIOĞLU
Bestenigar PEKER
YÖNETİM YERİ
İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi
M. Kemal Atatürk Bulv. No:42 - 35620
Çiğli / İZMİR
Tel: (0232) 376 71 76 Fax: (0232) 376 71 00
E-mail: iaosb@iaosb.org.tr
Web: www.iaosb.org.tr

BASKI:
Hürriyet Matbaası
5501 Sokak No: 6 Kat: 1 Tuna Mah. Camdibi - İzmir
Telefon: (0232) 435 69 69
Faks: (0232) 462 31 62
www.hurriyetmatbaa.com
Atatürk Organize Haber, İAOSB'nin aylık yayın organıdır. Dergide yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yayınlanan yazılar aksi belirtilmedikçe İAOSB'nin resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

8 İzmir Bakırçay Üniversitesi'nin mühendis adayları İAOSB işletmelerinde

- 8 İzmir Bakırçay Üniversitesi'nin mühendis adayları İAOSB işletmelerinde
- 9 Bakırçay Üniversitesi
- 10 Uğurtaş'tan çağrı: Susuzluk gelmeden biz bir araya gelelim
- 12 TCMB'den 2 puanlık faiz artışı daha
- 13 2021 yılı bütçesi kabul edildi
- 14 Bankaların kredi iştahı azaldı
- 15 Rekabet ihlali cezasında artış
- 16 Fitch: Türk bankaları 2021'de zayıflayabilir
- 17 Ekonomideki gelişmeler nasıl yorumlandı?
- 22 Markasını; çalışanı, tedarikçisi ve müşterisinin yarattığı firma: ARCAN
- 26 Adi ortaklığın ticari hayattaki yeri

- 28 Yapı güvenliği devlet politikası olmalı
- 33 Kuantum dünyasından: Süperiletkenlik
- 36 Duayenlerin elinde şekillenen Dilmaç çifti, sanatı zirveye taşıyor
- 40 Opalinlerin renkli dünyasına yolculuk
- 45 İzmir yeni bir Efes kazanacak
- 46 Kabzımal
- 48 Birçok hastalığın alt yapısı aynı
- 52 Canımız çevreye emanet
- 54 Su krizi kapıya dayandı
- 56 Koyu mavinin kenti: Helsinki

İzmir Bakırçay Üniversitesi'nin mühendis adayları İAOSB İŞLETMELERİNDE

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde (İAOSB) faaliyet gösteren işletmeler, İzmir Bakırçay Üniversitesi Mühendislik

ve Mimarlık Fakültesi öğrencilerine kapılarını açmaya hazırlanıyor.

İzmir Bakırçay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Berktaş ile İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş arasında pandemi dolayısıyla online olarak gerçekleştirilen imza töreninin ardından uygulamaya konulan protokol uyarınca; İzmir Bakırçay Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi öğrencileri, dördüncü

sınıfta tamamlamaları gereken uygulamalı staj programlarını İAOSB'de faaliyetlerini

sürdüren firmalarda yapabilecekler.

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi ile başlayan iş birliği, İAOSB'de faaliyet gösteren firmalardan gelecek stajyer öğrenci talepleri doğrultusunda genişleyerek sürdürülecek. İsteyen firmalar, öğrencileri uygulamalı staj prog-

ramı öncesinde yaz stajında ve işletmelerde tespit edilen sorunlara çözümler geliştirmek amacı taşıyan bitirme projelerinde görevlendirebilecekler.

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi ile İzmir Bakırçay Üniversitesi arasında imzalanan protokolle, mühendislik ve mimarlık öğrencileri 4. sınıftaki stajlarını İAOSB firmalarında yapabilecekler.

Uğurtaş: Güçlü sanayi bilgili insanlarla kurulur

Protokolün ardından değerlendirmede bulunan İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, sanayiye bilen çalışanlar ile üretimin güç kazanabileceğini vurgulayarak, "Güçlü ekonomi güçlü sanayi ile olur. Güçlü sanayi de üretimin her alanını bilen, eli anahtar tutan mühendisle, teknikerle, teknisyenle kurulur. Bu nedenle, ileride Türkiye'nin dört bir köşesinde fabrikalarda görev alacak gençlerimizi Bölgemiz işletmelerinde ağırlayacak olmanın memnuniyet duyuyoruz. İzmir Bakırçay Üniversitesi ile gerçekleştirdiğimiz bu protokol kapsamında mühendislik ve mimarlık bölümü öğrencileri yaz stajları, dönem uygulamaları ve bitirme projeleriyle birlikte 1 yıla yayılan bir süre zarfında Bölgemizde çalışma imkanına sahip olacaklar. Böylelikle sanayideki işleyişte en alt kademeden en üst basamağa kadar yaşanan sorunları yerinde tespit etme ve çözüm bulma yetilerini geliştirecek, mesleğinin detaylarını bilen mühendisler olarak 4 yıl boyunca öğrendikleri tüm teorileri pratikte de hayata geçirecekler. İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi olarak nitelikli eleman sıkıntısının 'üretim sahasındaki' önemini biliyor, bu alanda atılacak çalışmaları destekliyoruz" dedi.

Prof. Berktaş: Üniversite Sanayi işbirliği kaçınılmaz

İzmir Bakırçay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Berktaş ise yapılan iş birliği protokolüne ilişkin olarak yaptığı değerlendirmede, şu görüşleri ifade etti:

"Özellikle gelişme sürecinde olan ülkeler için maliyetlerin azaltılması, kalitenin yükseltilmesi, rekabet üstünlüğünün sağlanması ve katma değeri yüksek yenilikçi ürünlerin geliştirilmesi açısından Üniversite-Sanayi iş birliklerinin önemi kaçınılmazdır. Protokol kapsamında üniversitemiz öğrencileri zorunlu yaz stajları, proje ve uygulamalı mühendislik eğitimlerini bir yıla yayılan süreçte, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ndeki işletmelerde tamamlama imkanına sahip olacaklar. Bu protokol ile üretimin her alanını bilen, mezuniyet öncesinde olası mesleki sorunlar üzerinde deneyim kazanmış, donanımlı ve sektöre hazır mühendisler yetiştirmeyi hedefliyoruz. Bu örnek protokolle gerçekleştirilen iş birliği çalışmalarımızı, bölgemizdeki diğer işletmeler ile üniversitemizdeki diğer fakülteleri kapsayacak şekilde genişletmeyi sürdürmek istiyoruz."

Uğurtaş'tan çağrı:

İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Uğurtaş, sanayiden gelen atık suyun ileri arıtma yolu ile proseslerde ve peyzaj işlerinde kullanılabilmesi, deniz suyundan yararlanılması gibi projeler üzerinde çalışmalarını bildirdi.

Susuzluk gelmeden biz bir araya gelelim

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'in İzmir'in gelecekte su kıtlığı sorunu ile karşılaşabileceği gerçeğine ilişkin açıklamalarını değerlendiren İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, susuzluğun hayatın her alanını sekteye uğratacağına dikkat çekerek; konuya ilişkin tüm kurum ve kuruluşların katkı koyacağı ortak bir platformun oluşturulup, çalışmalara bir an önce başlanması gerektiğini vurguladı. Uğurtaş, "Aksi halde günü geldiğinde bu konuda geç kaldığımızı görmek, yapacağımız en büyük hata olacaktır" dedi. Son yüzyılda insanlığın doğa ile barış içinde yaşamayı beceremediğine dikkat çeken Uğurtaş, bu nedenle bizlere henüz uzakmış gibi görünen küresel ısınma, su kaynaklarının azalması, iklim dengelerinin bozulması gibi konuların kapımızın önünde olduğunu vurgulayarak, bazı emarelerin de yaşanma-

ya başladığını söyledi.

Ciddi sorumluluk

Söz konusu olumsuz gelişmelere ve beraberinde getireceği kıtlık sinyallerine 'dur' denilip çözüm üretilmemesi durumunda insanoğlunun günü geldiğinde çaresiz kalacağını altını çizen Uğurtaş, konuya ilişkin sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu uyarılara son olarak İzmir'in su problemi ile ilgili yapılan öngörüler eklendi. 30 Kasım'da İZSU tarafından verilen rakamlara göre; Tahtalı Barajı'nda yüzde 35,6, Balçova Barajı'nda yüzde 15,64, Ürkmez Barajı'nda yüzde 29,61, Güzelhisar Barajı'nda yüzde 45,36, Gördes Barajı'nda yüzde 4,66, Alaçatı Kutlu Aktaş Barajı'nda yüzde 12,96'lık doluluk oranı gözükmemektedir. Durumun ne denli kritik olduğunu gözler önüne sermek için bu rakamları tek tek vermek istedim. Küresel iklim değişiklikleri ile yağış alımı azalan ülkemizde su tasarrufu bilincinin olmaması, su dağıtımlarında yaşanan kayıp ve kaçakların yanı sıra var olan su kaynaklarının kirliliğe ya da yaşamsal yapılara teslim edilmesi nedeni ile ciddi bir tehdit altındayız. Bu yoksunluğu sadece içme suyu olarak görmemek gerekir. Yaşamın diğer alanlarında olduğu gibi sanayi için de su vazgeçilemez bir girdidir. Günü geldiğinde yaşanabilecek su kıtlığı, pek çok sanayi tesisinin kapanmasına, üretim ve istihdamın kaybolmasına neden olabilir. Bu nedenle tüm bu konular bugünden konuşulmalı ve tartışılmalı, alınacak önlemler, uygulanacak politikalar toplumsal uzlaşısı halinde oluşturulmalıdır. Bu sorumluluk sadece belediyelerin ya da ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının değildir.

Organizasyonların da bu konuda ellerini taşın altına koyması gereken ciddi sorumlulukları vardır. Bu tehdide karşı tüm kurum ve kuruluşların bir arada, ortak çözümler üretmesine imkan verilecek ortamlar yaratılmalıdır."

Alternatifleri değerlendiriyoruz

Yeterli su kaynaklarının elde edilmesi konusunda İAOSB olarak alternatifleri masaya yatırarak değerlendirmeye başladıklarına dikkat çeken Uğurtaş, ileri arıtma yolu ile sanayiden gelen atık suyun proseslerde ve bahçe bakımı, peyzaj gibi işlerde kullanılabilecek su haline getirilmesi, deniz suyunun kullanım suyuyla çevrilmesi gibi projeler üzerinde çalışmalarının bilgisini verdi.

Söz konusu planlamalara yönelik karşılaşılan en temel sıkıntının finansman olduğunu vurgulayan Uğurtaş, "Ne yazık ki ülkemizde çevre ile ilgili yatırımlar hala yüksek maliyetlere sahip. Bu tür projelere; uygun vadelerde, uygun ödeme ve faiz şartlarında kredi bulmak da zor. Ancak başta da söylediğim gibi o kötü gün geldiğinde 'ne yapacağız' sorusuna teslim olmamak için bugünden bir şeyler yapmak zorundayız" diye konuştu.

MB'den 2 puanlık faiz artışı daha

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), haftalık gösterge repo faizinde 200 baz puan artışa gitti. TCMB Para Politikası Kurulu toplantısının ardından yapılan açıklamaya göre, haftalık repo faizi yüzde 15'ten yüzde 17'ye çıkarıldı. TCMB önceki iki toplantısında faizi 675 baz puan artırmıştı. 24

Aralık'taki toplantıyla birlikte 3 toplantıda faiz artışları toplam 875 baz puana ulaştı. TCMB açıklamasında, "Parasal duruşun sıklığı, enflasyonda kalıcı düşüşe ve fiyat istikrarına işaret eden güçlü göstergeler oluşana kadar kararlılıkla sürdürülecektir" denildi.

YD-ÜFE yıllıkta yüzde 41,12 arttı

2020 yılı Kasım ayı Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi (YD-ÜFE) Kasım ayında bir önceki aya göre yüzde 2,02, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 38,61, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 41,12 ve 12

aylık ortalamalara göre yüzde 20,33 artış gösterdi.

Sanayinin iki ana sektörünün yıllık değişimleri;

madencilik ve taşocakçılığında yüzde 43,88, imalatada yüzde 41,07 artış olarak gerçekleşti. Ara malında yüzde 42,14, dayanıklı tüketim malında yüzde 52,51, dayanıksız tüketim malında yüzde 40,29, sermaye malında yüzde 42,39 artış kaydedildi.

Yapılandırma başvurusu ve işten çıkarma yasağı uzadı

Borç yapılandırma başvurularının süresi ile kısa çalışma ödeneği ve işten çıkarma yasağı uzatıldı. 4857 sayılı İş Kanunu uyarınca işverenin 3 aylık süre ile çalışanını işten çıkarma yasağı, 17

Ocak 2021'ten itibaren 2 ay daha uzatıldı. Covid-19 sebebiyle 16 Nisan 2020'de uygulanmaya başlanan

kısa çalışma ödeneği ve işten çıkarma yasağı, 17 Ocak tarihine ertelenmişti. Vergi ve SGK borçları başta olmak üzere kamuya olan borçların yapılandırılması için 31 Aralık 2020 olan başvuru süresi ile ilk taksit ödemeleri de 1 ay süreyle uzatıldı.

Asgari ücret net 2 bin 825 TL

2021 yılında uygulanacak asgari ücret bekar bir işçi için brüt 3 bin 577 TL 50 kuruş, net 2 bin 825 TL 90 kuruş olarak belirlendi. Böylece asgari ücrete yüzde 21,56 oranında

zam yapılmış oldu. Asgari ücret üzerinden 500,85 TL sigorta primi, 35,78 TL İşsizlik Sigortası Primi, 456,13 TL Gelir Vergisi,

27,15 TL Damga Vergisi kesiliyor. 268 liralık Asgari Geçim İndimi tutarı eklendikten sonra da net 2 bin 825 TL'ye yükseliyor. Asgari ücretin işverene maliyeti ise 4 bin 203 TL olacak. Hükümet desteği tüm işletmeler için 75 TL olarak sürecek.

2021 yılı bütçesi kabul edildi

TBMM Genel Kurulu'nda 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı. Teklifler kabul edilerek kanunlaştı. TBMM Genel Kurulu'nda 2021 Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi için 509 milletvekili oy kullandı. 316 milletvekili 'kabul', 193 milletvekili 'red' oyu kullandı. Ayrıca, 2019 Kesin Hesap Kanun Teklifi oylaması da yapıldı. Oylamada 508 milletvekili oy kullandı. 312 milletvekili 'kabul', 196 milletvekili 'red' oyu verdi.

Sanayide çarklar bu kez durmadı

Salgınla mücadele kapsamında gelen kısıtlamaların ardından gözler sanayiye çevrildi. Pandemide ikinci dalgaya hazırlıklı giren sanayici, bu kez çarkları durdurma-

dı, önlemlerini alarak üretime devam etti. Otomotivci fazla mesainin yanı sıra yüzde 5'e yakın ek istihdam sağlayarak

üretimi koruma mücadelesi verirken, hazır giyim sektörü istihdamda yüzde 25'e varan devamsızlık sorununu aşmak için İŞKUR'la işbirliği yaptı. Mobilyacılar vardiya sayısını artırmanın yanı sıra başka üreticilerden de destek alıyor.

İstihdam teşviklerinde süre uzatıldı

Kısa çalışmadan normal çalışma sürecine geçen işyerlerinde uygulanan normalleşme desteğinden yararlanma süresi 3 aydan 6 aya çıkarılırken, bu kapsamda verilecek desteklerin süresi de 30 Haziran 2021'e kadar uzatıldı. İşverenlerin artı 1 olarak bildikleri, önceki yılın ortalama sigortalı sayısına eklenen istihdam için verilen ilave istihdam teşvik süresi 31 Aralık 2022 sonuna kadar uzatıldı. Aynı şekilde kadın, genç, meslekli yeterlilik belgesi olanlara verilen istihdam teşvikleri de yine 31 Aralık 2022 sonuna kadar uzatıldı.

Kurulan şirket sayısı azaldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından açıklanan 2020 yılı Kasım ayına ait Kurulan ve Kapanan Şirket İstatistikleri'ne göre, Kasım ayında kuru-

lan şirketlerin sayısında bir önceki aya göre yüzde 15,51 azalış oldu. Bir önceki aya göre kurulan koöperatif sayısı yüzde

28,93 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı yüzde 11,58 oranında azaldı. Bir önceki aya göre kapanan şirket sayısında yüzde 22,05 kapanan koöperatif sayısı yüzde 95,71 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısı yüzde 25,27 oranında azaldı.

Merkez, avans faizini yükseltti

Yeni ekonomi yönetimi sadeleşme ve normale dönüş için önemli adımlar atmaya devam ediyor. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), reeskont ile avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranlarını 6,75'er puan yükseltti. Buna göre, vadesine en çok 3 ay kalan senetler karşılığında yapılacak reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı yıllık yüzde 15,75, avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranı ise yıllık yüzde 16,75 olarak belirlendi. TCMB, bu yılın Haziran ayında, söz konusu faiz oranlarını 4,5 puan düşürmüştü.

BDDK'dan kredi kartı ve kredi düzenlemesi

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu aldığı karar ile elektronik eşya, kuyum, mobilya ve araç alımında taksit sayısını düşürdü. "Finansal istikrarın sağlanması

ve cari açığın azaltılmasına yönelik olarak atılan makro ihtiyati adımlar çerçevesinde" kredi kartlarında taksitlendirme

süreleri; basılı ve külçe halinde olmayan kuyumla ilgili harcamalarda 8 aydan 6 aya, fiyatı 3 bin 500 TL'ye kadar olan televizyon alımları hariç elektronik eşya 6 aydan 4 aya, mobilya ve elektrikli eşya 18 aydan 12 aya indirildi.

Bankaların kredi iştahı azaldı

Pandemi ile gelen genişleyici para politikaları, bankaları kredi vermeye yönelten teşvik ve ceza uygulamaları ile başta kamu bankaları olmak üzere kredi hacmi oldukça genişledi. Normalleşme adımları ve aktif rasyosu ile zorunlu karşılık teşvikleri gibi uygulamaların kalkmasıyla bankaların kredi politikaları da değişti. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) haftalık verilerine göre 4 Aralık haftasında TL kredi hacmi 27 Kasım haftasına göre 3 milyar lira azalarak 2 trilyon 336 milyar liraya indi.

Kamu bankaları Ekim'de zararda

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) bankacılık sektörünün kredilerinin Ekim'de geçen yılın aynı ayına göre yüzde 43 artarak 3,66 trilyon liraya ulaştığını

açıkladı. BDDK verilerine göre, sektörün 10 aylık kârı da yüzde 21 artışla 50 milyar liraya yükseldi. Ekim'de ise bankacılık

sektörünün net kârı 3,7 milyar lira oldu. Özel bankalar Ekim ayını kârla kapatırken kamu mevduat bankalarının net zararı 780 milyon lira olarak gerçekleşti. Kamu katılım bankalarının Ekim'deki pozitif durumu nedeniyle zarar 330,3 milyon lira oldu.

Kasım ayında enflasyon yüzde 2,3

Kasım ayında tüketici fiyatları bir ay önceye göre yüzde 2,30 arttı. Kasım'ın zam şampiyonu, fiyatındaki yüzde 66,93'lük artışla, açık ara domates oldu. Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla, yüzde 0,99 ile giyim ve ayakkabı, yüzde 5,19 ile haberleşme ve yüzde 7,00 ile eğitim oldu. Bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış sırasıyla, yüzde 29,42 ile çeşitli mal ve hizmetler, yüzde 21,08 ile gıda ve alkolsüz içecekler ve yüzde 18,67 ile ulaştırma ana gruplarında kaydedildi.

Hububat ithalinde Gümrük Vergisi sıfırlandı

Tarımsal üretimde ciddi sıkıntılar yaşayan Türkiye, en temel tarımsal ürünlerinin başında gelen buğday, arpa ve mısırın ithalatının önünü yine açmak zorunda

kaldı. Resmi Gazete'de yayımlanan kararla hububat fiyatlarında yaşanan artış ve fiyat spekülasyonlarının önlenmesi, yurt

içi piyasadaki fiyatların dengeli tutulması amacıyla kara buğday, arpa, darı, cin mısırsı, kinoa ve kırık pirinç ithalatında uygulanan yüzde 20 gümrük vergisi sıfırlandı. Uygulama, 2021 Nisan ayı sonuna kadar devam edecek.

Cari açık Ekim'de 273 milyon dolar

Ekim 2019'da 2 milyar 737 milyon dolar cari fazla veren Türkiye ekonomisi, Ekim 2020'de 273 milyon dolar cari açık verdi. Ocak-Ekim döneminde toplam cari açık 31 milyar dolara ulaştı. Ekim'de cari açık verilmesinde, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 514 milyon dolar artarak 1 milyar 267 milyon dolara yükselmesi ve hizmetler dengesi kaynaklı net girişlerin geçen yılın aynı ayına göre 2 milyar 891 milyon dolar azalarak 1 milyar 576 milyon dolara gerilemesi etkili oldu.

Rekabet ihlali cezasında artış

Teşebbüslerin birleşme ve devralma başvuru ve işlemlerinde rekabet ihlallerinde verilecek idari para cezası alt sınırı yükseltildi. Rekabet Kurumunun konuya ilişkin tebliği

Resmi Gazete'de yayımlandı. Rekabet Kanunu'nda yer alan idari para cezaları alt sınırı yeniden değerlendirme oranı olan yüzde 9,11

seviyesinde artırıldı. Verilecek idari para cezası alt sınırı, 2020 yılı yeniden değerlendirme oranı olan yüzde 9,11 esas alınarak 34 bin 809 liraya yükseltildi. Söz konusu tebliğ hükümleri, 1 Ocak-31 Aralık 2021 döneminde geçerli olacak.

OECD: G20 ülkeleri hızlı büyüdü

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü(OECD), aralarında Türkiye'nin de bulunduğu G20 ülkelerinde yılın 3. çeyreğinde ekonomilerin bir önceki döneme göre yüzde 8,1 büyüdüğünü bildirdi. Bu yüksek oranlı büyüme-ye rağmen hala pandemi döneminin altında bulunuluyor.

OECD tarafından yayınlanan rapora göre, bir önceki dönem yüzde 6,9 düşüştü yüzde 6,6 düşüğe revize edildi. G20 ülkelerinde yıllık daralma yüzde 2,0 oldu. Bir önceki dönem daralma yüzde 9,1'den yüzde 8,9'a revize edildi.

Fitch: Türk bankaları 2021'de zayıflayabilir

Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türk bankalarının varlık kalitesinin, pandeminin ardından zorlu koşullar ve TL'deki değer kaybının artma potansiyeline ilişkin hassasiyet nedeniyle

2021'de zayıflayabileceğini açıkladı. Fitch, hükümetin sağladığı Covid-19 mali canlandırma paketlerinin sona

ermesi, ertelenmiş borçların vadelerinin gelmesi ve yüksek TL faizleri sonucu borç ödeme kapasitelerinin baskı altında kalacağını belirtti. Moody's de gelişen piyasa bankaları için 2021 koşullarının zorlu olmaya devam edeceğini belirtmişti.

OPEC: Küresel petrol talebi 2021'de artacak

Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC), 2020'de küresel petrol talebinin bir önceki yıla göre yüzde 9,8 azalışla günlük yaklaşık 89 milyon 990 bin varil olacağını, gelecek yıl ise bu rakamın yüzde 6,6 artarak 95 milyon 890 bin seviyesine ulaşacağını açıkladı.

OPEC'in Petrol Piyasası Raporu'na göre, OECD ülkelerinde bu yılın üçüncü çeyreğinde beklenenden zayıf gelen ekonomik veriler ve özellikle ABD ve OECD ülkelerindeki ulaşımda akaryakıt talebinin azalması, küresel talepte aşağı yönlü baskı oluşturuyor.

Euro Bölgesi'nde ticaret fazlası

Euro Bölgesi'nde ticaret dengesi Ekim ayında, aylık 5,2 milyar Euro ve yıllık 2,8 milyar Euro artışla 30 milyar Euro'ya yükseldi. Euro Bölgesi'nin ihracatı bir önceki yılın aynı

ayına göre yüzde 9 düşüşle, 199,3 milyar Euro olurken, ithalatı aynı dönemde yüzde 11,7 düşüşle 169,3 milyar Euro'ya geriledi.

Diğer yandan, Euro Bölgesi'nin bölge içindeki ticareti yıllık bazda yüzde 6,8 düşüşle 166,1 milyar Euro'ya geriledi. Diğer yandan, Bileşik Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), Kasım'daki 45,3 puandan, Aralık ayında 49,8 puana yükseldi.

Ekonomideki gelişmeler nasıl yorumlandı?

Türkiye'nin 2020'nin üçüncü çeyreğindeki büyüme rakamları ve sanayi üretimi-deki artış ile Merkez Bankası'nın sadeleşme politikası, ekonominin geleceğine yönelik umutları artırırken, atılan adımların yapısal reformlarla desteklenmesi gerektiği vurgulandı.

Sanayi üretimi iyi gidiyor

Alaattin Aktaş

Sanayi Ekim ayında da iyi bir performans sergiledi. Üretim geçen yıla göre yüzde 10 dolayında arttı, bunun da ötesinde şimdiye kadarki en yüksek sanayi üretimine de Ekim ayında erişildi.

TÜİK tarafından yapılan açıklamaya göre, arındırılmamış ham endeksle hesaplanan üretim Ekim ayında geçen yılın yüzde 9.4 üstünde gerçekleşti.

Takvim etkisinden arındırılmış endeksle yapılan hesaplama göre artış ise yüzde 10,2 oldu.

TÜİK sanayi üretimi verisini 2015 yılı ortalamasını 100 kabul ederek oluşturuyor. İşte 2015 yılı ortalaması 100

olan endeks Ekim ayında arındırılmamış hesaplamayla 134,7'ye, takvim etkisinden arındırılmış hesaplamayla 132,1'e ulaştı.

Bu endeks değerleri, sanayi üretiminin şimdiye kadar çıktığı en yüksek düzeye işaret ediyor. Sanayi üretimi Nisan ve Mayıs aylarında pandeminin etkisiyle tam bir çöküş yaşadıktan sonra toparlanmaya başladı. Ham endekste Temmuz ayındaki küçük gerileme hariç 5 aydır artış gözleniyor.

Takvim etkisinden arındırılmış endekste ise Haziran'la birlikte başlayan artış 5 aydır kesintisiz sürüyor.

Sanayi üretimi Nisan ve Mayıs'ta öylesine bir çöküş yaşamıştı ki son 5 aydır artış gerçekleşiyor olmasına rağmen ilk 10 ay toplamında ham endekse göre olan üretim değişiminde 2019 yılı ancak yakalandı. Arındırılmış endekse göre olan değişimde ise hala geçen yılın altında bulunuluyor.

Herhangi bir arındırma işlemine konu olmayan ham endekse göre 10 aylık üretim geçen yılın yüzde 0,3 de olsa üstünde. Takvim etkisinden arındırılmış üretim ise yüzde 0,3 ile yine aynı oranda geçen yılın altında.

Yüzde 6,7 olarak açıklanan büyüme rakamı benim tahminlerimle de tutarlıydı. Üretim tarafına baktığımızda, bu çeyrekte sanayinin yüzde 8,0 büyümüş olduğunu görüyoruz. Bu daha önce yüzde 7,7 olarak açıklanan 3. çeyrek sanayi üretim endeksindeki artışla da tutarlı bir rakam. İnşaatta da 3. çeyrekte bir toparlanma görülüyor. Artan kredi işlemleri ile birlikte bankacılık kesiminin yarattığı katma değer de 2. çeyrekteki yüzde 28 artıştan sonra 3. çeyrekte de yüzde 41 artış göstermiş bulunuyor. Tabii ki, bu sektörün milli gelir içindeki payı düşük olduğu için büyümeye net etkisi de daha düşük. Harcamalar tarafında ise milli gelirin yüzde 60'ını oluşturan hanehalkı

Bu sene az da olsa büyüme görülecek

Tuğrul Belli

tüketim harcamalarının yüzde 9,2'lik artışla GSYH'yi artıran ana unsur olduğunu görüyoruz. Uzun zaman sonra yatırım harcamalarında görülen yüzde 22,5 artış ise sevindirici. Alt kırımına baktığımızda makine-teçhizat yatırımlarının yüzde 23,5, inşaat yatırımlarının yüzde 14,7 arttığı görülüyor. Yeni Covid-19 kısıtlamaları devreye girmeden son çeyreğin üçte ikisini tamamladık. Bu nedenle son çeyrekte düşük oranlı da olsa pozitif bir büyüme göreceğiz. Düşük oranlı olmasının bir sebebi de geçen seneden gelen baz etkisi. 2019'un son çeyreğinde büyüme hızımız yüzde 6,4 olmuştu. Son çeyrekte büyüme yüzde 2'ye bile gerilese 2020 büyüme hızımız yüzde 1'e yakın olacak.

Covid-19 salgınının etkileri ne yazık ki tüm dünya ekonomilerini şiddetle etkilemeye devam ediyor.

Sözü ülkemize getirirsek IMF tarafından açıklanan verilere göre, Türkiye Eylül ayı başına kadar 573 milyar TL tutarına erişen bir mali destek paketini yürürlüğe koymuş durumda. Bu destekler toplamının milli gelirimizin yüzde 12,8'ine ulaştığı hesaplanabilir. Bu destekler içinde 123 milyar TL'lik kısım bütçe içinden karşılanırken geri kalanı ise bütçe dışı kaynaklar tarafından aktarılmış.

Buna göre uygulanan destekler kredi garantisi (milli gelir içinde payı yüzde 6,8), kamu bankaları tarafından uygulanan kredi erteleme (payı yüzde 1,5), kamu

Krize karşı paketler ve büyüme

Erinç Yeldan

bankalarına sermaye enjeksiyonu (payı yüzde 0,5), işletmeler için vergi erteleme (payı yüzde 1,5), kısa dönemli çalışma ödeneği (payı yüzde 0,4) olmuştur. Bunlara ek olarak, 17 Nisan tarihinde işten çıkarılmalara yasak getirilmiş, bu yasak 2021 başına kadar uzatılmıştır.

Dolayısıyla IMF'nin paylaştığı verilere göre Türkiye'nin uyguladığı parasal ve kredi borçlandırmasına dayalı tedbirleri, toplam ekonomik destek paketinin dörtte üçüne ulaşmaktadır. İstihdamsız, "kapsayıcı

olmayan", "eşitsiz" ve sabit sermaye yatırımlarıyla desteklenmeyen, kredi köpüklerine dayalı büyüme, ne kadar gerçek ve sürdürülebilir?

2020 yılı Merkezi Yönetim Kasım ayı Bütçe Gerçekleşme Raporu açıklandı. Merkezi yönetim bütçesi 2019 yılı Ocak-Kasım döneminde 92 milyar 838 milyon TL açık vermişken, 2020 yılı Ocak-Kasım döneminde 132 milyar 53 milyon TL açık vermiştir.

2020 Ocak-Kasım dönemi vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 23 oranında artarak, 754 milyar 593 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 81,1 iken 2020 yılında yüzde 96,2 olmuştur. 2020 yılının 11 ayına ait vergi gelirleri tahsilat tablosu şöyledir: 2020 yılı bütçesinde vergi geliri hedefi 784 milyar 602

**Bütçenin hamalı
tüketiciler**

Nedim Türkmen

milyon TL olarak konulmuştur. İlk 11 ayda hedefin 754 milyar 593 milyon TL'lik kısmına ulaşılmıştır.

Gelelim acı gerçeklere: Türkiye'de toplanan her 100 TL'lik verginin; 27 TL'si Katma Değer Vergisi, 25 TL'si ÖTV, 19 TL'si Gelir Vergisi, 14 TL'si Kurumlar Vergisi, 3 TL'si Gümrük Vergisi, 2 TL'si Motorlu Taşıtlar Vergisi, 2,5 TL'si Damga Vergisi, 3,5 TL'si de harçlardan oluşmaktadır. 11 ayda Gelir Vergisi artış oranı bütçede yüzde 11,9 olarak belirlenmiş olmasına rağmen, eksi yüzde 3,5 olarak gerçekleşmiştir. Alkol, tütün ve motorlu taşıt araçları ÖTV'lerinde yapılan zamlar ve ek gümrük vergileri bütçeye ciddi katkı yapmıştır.

Merkez Bankası Başkanı Naci Ağbal, internet ortamında açıkladığı "Para ve Kur Politikası" metninde, 2021 yılına ilişkin güçlü biçimde enflasyonla mücadele vurgusu yaptı. Enflasyona ilişkin yukarı yönlü risklerin 2021 yılında para politikasının sıkı ve kararlı bir duruş sergilemesini zorunlu kıldığını belirten Ağbal, "Gerekirse politika duruşumuzu daha da sıkılaştıracamız" dedi.

Peki, Merkez Bankası, yeni yönetimiyle birlikte, daha önce sürdürdüğü "çıpa" işlevini yeniden kazanabilecek mi? Bir başka deyişle politikacılar ne yaparsa yapsın Merkez Bankası fiyat istikrarı için gerekeni yapabilecek mi, yapılan hataların para politikasına yansımalarını kontrol edebilecek mi? Merkez Bankası'nın

**Merkez Bankası yeniden
çıpa olabilir mi?**

Erdal Sağlam

yeniden çıpa olabileceği, bu sorunun yanıtını verebilmek için de yönetimin önümüzdeki dönem tavrına bakmak gerektiği söylenebilir. Kritik hale gelen yeniden döviz rezervi biriktirmek, dolarizasyonun önlenmesi gibi temel konular, aslında Merkez Bankası'nı aşan konular. Yani yeni yılda 2001'deki gibi dört başı mamur bir ekonomik program devreye girer, gereken reformlar başlar, yapısal tedbirler uygulanmazsa bu işlerin çözülemeyeceği açık. Merkez Bankası tek başına bu amaçları yerine getiremez.

Yönetimin tümüyle bu hedefe yönelmesi, somut adımlar atması gerek.

Özetle, Merkez Bankası'nın yeniden çıpa haline gelebilmesi, biraz da "mali çıpa"nın yeniden oluşturulmasına bağlı.

Küresel risk iştahı güçlenmeye devam ediyor. Salgının yayılması ve can kaybının artması piyasadaki iyimser havayı bozmuyor. Aşının dağıtılmaya başlanmasını ekonominin normale dönmesinin işareti olarak gören yatırımcılar riskli varlıklara yöneliyor.

Zayıf dolar, düşük faiz, daha az saldırgan ABD dış politikası küresel büyümeyi zaten destekliyordu. Aşının yaygın olarak kullanılması ve salgına karşı bağışıklığın artması ekonominin normale dönmesini hızlandırarak bu süreci destekleyecek.

Risk iştahının güçlendiği geçmiş verinin incelenmesi yatırımcıların bu dönemlerde tahvil ve nakitten hisse senedine ve emtiaya yöneldiğini gösteriyor. Tarih kendini tekrar etmez ama, bu defa da benzer bir eğilim bekliyoruz.

Tahvil faizlerinin yükseleceği ve verim eğrilerinin dikleşeceği bu dönemde portföylerde büyümeden yararlanacak hisse ve emtia ağırlığının artırılması kaçınılmaz gözüküyor. Hisse seçiminde teknoloji den döngüsel hisseler, emtia seçiminde altından büyümeye duyarlı enerjiye ve metaller geçilmesini bekleriz.

Gelişmekte olan ülkeler bu süreçten en çok yararlanacak varlık grubu olarak öne çıkıyor. Gelişmekte olan hisse senetlerinin gelişmiş ülke senetlerini, gelişmekte olan ülke tahvillerinin gelişmiş ülke tahvillerini, gelişmekte olan ülke paralarının gelişmiş ülke paralarını yenmesini bekliyoruz.

Mevcut konjonktür, son yıllarda gelişmekte olan ülkelerin gerisinde kalan Türkiye varlıkları için tarihi bir fırsat sunuyor. Yeni ekonomi yönetimi mevcut piyasa dostu politikalarını gerçekçi bir yapısal reform ajandası ile destekleyebilirse gelişmekte olan ülkelerle aramızdaki makası kapatma-

**Küresel konjonktür
Türkiye için tarihi fırsat**

Serhat Gürleyen

ya başlarız.

Doğru politikaların uygulandığı ve jeopolitik risklerin iyi yönetildiği bir senaryoda Türk Lirası'nın nominal olarak yüzde 5, reel olarak yüzde 10-15 değer kazanmasını bekleriz. Risk priminin 40-50 baz puan daralacağı bu senaryoda, risk sevmeyen yatırımcılar kısa ve orta vadeli Türk Lirası tahviller ve TL mevduat gibi enstrümanlara yatırım yapabilir. Uzun vadeli tahviller yüksek oynaklığı ve görece pahalı değerlemesi nedeniyle çok cazip gözüküyor.

Risk seven yatırımcılar için Borsa İstanbul cazip yatırım imkanları sunmaya devam ediyor. Başta bankalar ve büyük holdingler olmak üzere büyümeye duyarlı demir-çelik, beyaz eşya, cam gibi sektörlerde yatırım yapılabilir.

Risk primlerindeki daralma beklentisiyle döviz yatırımcıları Eurotahvile yönelmeye devam edebilir. Ancak verim eğrisinin dikleştiği bir senaryo ve görece yüksek fiyatlar nedeniyle verim eğrisinin uzun ucu (10+) yerine ortasına (5+) yatırım yapılması daha doğru olacaktır.

Yeni bir yıl yaklaşırken geleceğe yönelik tahminler yapma, kestirimlerde bulunma çabası yoğunlaşır. Ama 2020'de öyle beklenmeyen gelişmeler oldu, pandemi ortamı 2021 için o denli belirsizlikler yarattı ki, bu konuda kalem oynatmak gerçekten cesaret işi haline geldi. İzin verirsiniz bu noktada işin kolayına kaçayım, sözü bu cüreti gösteren The Economist dergisinin 2021'de Dünya (The World in 2021) yıllığının editörü Tom Standage'e bırakayım.

1) AŞI SAVAŞLARI: Aşı geliştirmede ciddi bir aşama geçildikten sonra, şimdi de dağıtımıyla ilgili sorunlar gündeme gelecek. Aşı diplomasisi hem ülkeler içinde, hem de ülkeler arasında kimin öncelikle bu olanağa kavuşacağı konusunda devreye girecek. Ayrıca kaç kişinin aşı olmayı reddettiği görülecek.

2) PARÇALI BULUTLU EKONOMİK İYİLEŞME: Covid-19'un yerel parlamaları ve kapanmalarla ekonomilerin toparlanma çabaları birbirine karışacak. Hükümetlerin sallantıdaki şirketleri ayakta tutma çabalarıyla, işini kaybeden emekçilere yardım gayretleri iç içe geçecek.

3) YENİ DÜNYA DÜZENSİZLİĞİNİ ONARMAK: Biden Beyaz Saray'a yerleştikten sonra sapır sapır dökülen, kurallara bağlı uluslararası düzeni ne ölçüde onaracak? Paris İklim Anlaşması ve İran'la nükleer pazarlık bariz başlangıç noktaları olacak.

4) ABD-ÇİN ARASINDA DAHA FAZLA GERİLİM: Biden'ın Çin'le ticaret savaşını tatil etmesini beklemeyin. Onun yerine bu kavgayı daha etkin biçimde sürdürmek için müttefiklerle ilişkileri düzeltmeyi önceleyecektir.

5) ŞİRKETLER CEPHENİN ÖN SAFLARINA ÇIKACAK: Sadece Huawei ve Tik Tok değil, tüm şirketler jeopolitik muharebenin

2021'i beklerken küresel trendler

Hayri Kozanoğlu

parçası olacak. Şirket patronları, aşağıdan da çalışanlar ve müşterilerden iklim değişikliği ve sosyal adalet konularında tavır almaları için basınç yiyecekler.

6) TECH-CELERATION:

Teknolojik hızlanma 2020'de pandemi video konferanslardan online alışverişe, evden çalışmadan uzaktan eğitime kadar birçok teknolojik atılımın benimsenmesini hızlandırdı. Bu durumun kalıcı mı olacağını yoksa eskiye mi döneceğini 2021 gösterecek.

7) DAHA AZ LEYLEĞİ HAVADA GÖREN BİR

DÜNYA: Turizm sektörü daralacak, yurtiçi seyahatler daha çok tercih edilecek. Havayolları, otel zincirleri ve uçak imalatçıları yanında yabancı öğrencilere bel bağlayan üniversiteler de sallanmayı sürdürecektir. Kültürel alışveriş de bu durumdan yara alacak.

8) İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNDE BİR FIRSAT:

Bu kriz ortamında bir iyimserlik konusu, hükümetlerin istihdam yaratmak ve karbon salınımlarını kısmak için yeşil projelere yatırım yapması olabilir. 2020'de ertelenen BM iklim konferansı ülkelerin karbon salınımlarını azaltmak konusunda ne ölçüde kararlı olduklarını gösterecek.

9) DEJAVU YANİ BUNU BİR YERDEN

HATIRLIYORUM YILI: Sadece bu BM konferansı değil, Olimpiyatlar, Dubai expo fuarı ve birçok politik, sportif ve ticari buluşmanın bir yıl sonra da olsa gerçekleşmesi için çaba harcanacak. Ancak çoğu başarı sağlayamayacak.

10) DİĞER RİSKLER İÇİN KALK BORUSU:

Akademisyenler ve analistler yıllardır pandemi riskine karşı uyarılarda bulunmuşlardı. Şimdi politika yapımcıları antibiyotiklere direnç, nükleer terörizm gibi ihmal edilen risklere karşı harekete geçmek için bu fırsatı kullanmayı deneyecekler.

Meryem Fulya YAZICIOĞLU

Markasını; çalışanı, tedarikçisi ve müşterisinin yarattığı firma: ARCAN

Türkiye'nin önde gelen markaların-
dan Ülker'in 12 yıl boyunca fabrika ve üretim müdürlüğü görevini başarı ile yürüten makine yüksek mühendisi Orhan İnam, kendi markasını kurma hedefiyle 1983 yılında yola çıkar ve bugün sektörün öncü isimleri arasına adını yazdıran Arcan Makine'yi kurar...

Kendini sürekli geliştiren Arcan Makine, kalitesi ile müşterinin yüzünü güldürmekle kalmaz; çalışanlarına sunduğu güvenilir ve huzurlu çalışma ortamı ile ekmek kapısı olduğu insanların sevgi ile çalıştığı bir yuvaya dönüşür.

İşin içine sevgi girince, o sevgi de bilgi birikimi ve kendini yenileme merakı ile birleşince, başarı kaçınılmaz olur ve bugün 5 kıtada 60'tan fazla ülkeye çikolata ve şekerleme hatları üreten dev bir markaya dönüşür.

1994 yılında Orhan İnam'ın hayatını kaybetmesinin ardından, oğulları Cem ve Can İnam işin

Yüksek Makine Mühendisi Orhan İnam tarafından 1983 yılında kurulan Arcan Makine, aradan geçen süreçte kalitesi, müşteri memnuniyeti, 5 kıtaya yaptığı ihracatla sektörün öncü isimlerinden biri oldu.

başına geçer ve babalarının idealinden başarıyla yürümeyi sürdürürler.

Firmanın ortaklarından Cem İnam ile gerçekleştirdiğimiz keyifli markalaşma serüvenine buyurmaz mısınız?

● **Arcan**

Makine'nin bugüne-

re ulaşan hikayesi nasıl başladı?

Şirketimiz 1983 yılında babamız makine yüksek mühendisi Orhan İnam tarafından kuruldu. 1969-1981 yılları arasında Ülker'in fabrika ve üretim müdürlüğü görevini üstlenen babamız, hem makine hem de çikolata şekerleme imalat süreçlerine tamamen hakimdi.

Ülker'den ayrıldıktan sonra 1983 yılında Arcan Makine'yi kuran babamız, 1990 yılına kadar müşterilerden gelen talepler doğrultusunda "ne istenirse onun üretim hattını" yaptı. Ancak ürün gamı ve çeşidi çok olunca, kaliteli, sorunsuz ve rekabetçi fiyatlara satılabilecek makine üretiminin

zorlaştığının farkına varmasıyla birlikte, 1990 yılından sonra belirlediği ürün gruplarına odaklanmaya, her şeyi üretmek için çaba

sarf etmemeye karar verdi.

1994 yılında babamızı kaybettikten sonra

işimizin başına kardeşim Can ile birlikte geçtik. 26 yıldır da ilk günkü motivasyon ve araştırma heyecanı ile üretimlerimizi sürdürüyoruz.

● ***İnovasyona ne denli önem verdiğinizizi biliyoruz. İşin başına geçtiğinizde yaptığınız ilk yenilikler neler oldu? Süreci nasıl yönettiniz?***

Yurt dışındaki fuarlara katılmaya başladık. Yeni teknolojileri, dünya lideri üreticilerin makinelerini, yeni hatları gördük, inceledik, değerlendirdik. Kendi içimizde 'kendimizi nasıl yenileriz'in analizini yaptık. Kullandığımız hammaddelerde seçici olduk, belli markaları tercih ettik. Sektörün ihtiyaçlarını anlayıp, buna uygun ürünler üreterek çitımızı yükselttik. Bunu da uzun yıllar boyunca ısrarlı şekilde tekrarladığımız için, müşteri güvenini ve sadakatini sağladık.

● ***Mihenk taşı olan dönemlerinizi sıralar mısınız?***

1999 yılı Eylül ayında makine tasarımlarımızda katı modelleme yazılımına geçtik, bu sayede bugün kendi sanal fuarımızı yapabilmenin alt yapısını da oluşturmuş olduk. 2004 bizim için bir diğer mihenk taşı. 2004 yılında üretim takibini sağlamak için MRP (malzeme ihtiyaç planlaması) yazılım sistemini kullanmaya başladık. 2007 yılında ise bu yazılımımızı ERP'ye yükselttik. 2010 yılında gerçek

anlamda "hedefler ile yönetim" tarzına geçtik. Vizyonumuzu 'tercih edilen firma' olarak belirledik. 'Müşteriler bizi neden tercih etsin' sorusunun cevaplarına uygun hedefler belirledik ve bunları da süreçlerimize dağıttık. Kurumsal karnelerimizi belirledik. Günlük operasyonel işlerimizin çoğunu zaten dijital ortama taşımış olduğumuzdan, kurduğumuz yeni sistemin performans verilerini rahatlıkla izleyebildik. Bu bize ciddi bir ilerleme sağladı.

2016 yılında satış ve pazarlama organizasyonlarını birbirinden ayırdık. Pazarın ihtiyaçlarına, büyüklüğüne, satış-bölge araştırmasına yoğunlaşan ekibimiz ile sahada faaliyet gösteren ekibimiz ayrıldı. Pazarlamada şekillendirdiğimiz yol haritamızı, sahadan gelen bilgiler ışığında yeri geldiğinde revize ederek, dinamik bir sistem kurduk.

● ***Arcan Makine'nin marka süreci hedef miydi?***

Hedefimiz marka olmak değildi ama bir işi düzgün yapıyorsanız zaten bir süre sonra marka oluyorsunuz. Bize olan güven, markamızın en büyük temelidir. 'Arcan'dan makine alırsak, aldığımız ürünün ne olduğunu, kalitesini biliriz, sorun yaşamayız, yaşarsak da Arcan Makine tereddütsüz problemimizi çözer, makinesinin arkasında durur' diyor müşterilerimiz.

Yakın zaman önce 'firmamız hakkında ne

düşünüyorsunuz?’ diye sorduğumuz Mısırlı müşterimiz cevaben “siz Türkiye’de üretim yapan Alman firması gibisiniz, kaliteli ve güvenilir” dediler. Makine sektörünün bizim ait olduğumuz kısmında, “Made in Turkey” olmak, uluslararası piyasada çok da tercih edilen bir şey değil. Son yıllarda bu algı biraz değişmiş olsa da, halen geçerli. Ancak Arcan Makine olarak o imajı yitirdiğimizi görüyoruz. Markamız kalite ve güven ile anılmaya başladığında, satış yapmamız da kolaylaşıyor, çünkü bizi “sürprize yer olmayan firma” olarak görüyorlar.

Güven zamanla oluşuyor. İstikrarlı ve doğru şekilde kendinizi anlatmanız önemli. İçinde bulunduğumuz yeni dönemde ise, “daha da” dijitalleşerek, yaptığın işi müşteriye düzgün şekilde anlatabilmek önemli. Bunların hepsinin bir maliyeti var ve yeri geliyor bu maliyet, salt fiyat ile rekabet eden rakiplerinize karşı sizi geride bırakıyor. Bunun ise tek bir çözümü var, tempoyu hiç düşürmeden koşmaya devam etmek.

● **Birçok firma Made in Turkey etiketinin kendisine katkı sağladığını söylerken siz bunu dezavantaj olarak nitelendiriyorsunuz, ancak buna rağmen uluslararası arenada başarılısınız. Rol modeliniz ne/neresi oldu?**

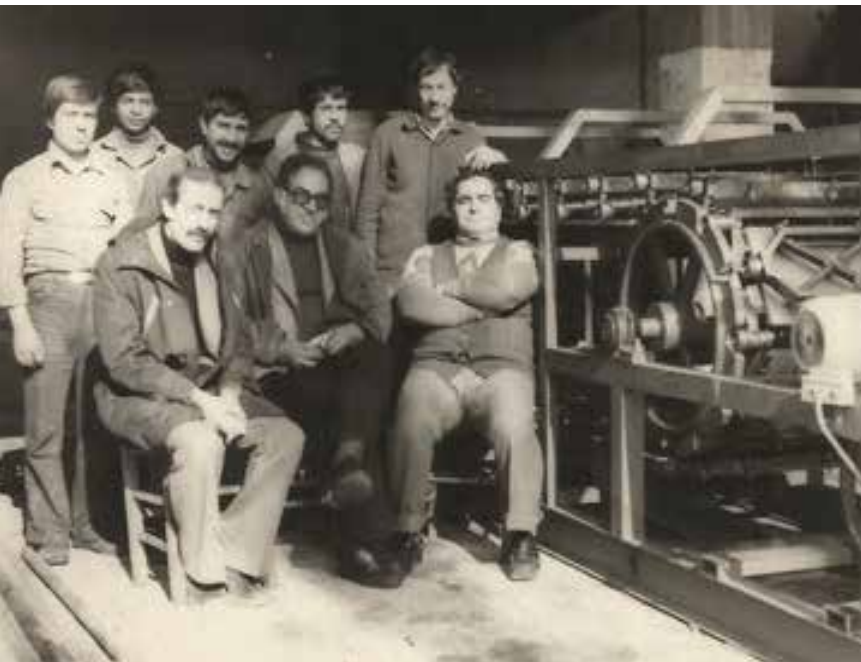
Arcan Makine ortaklarından Cem İnam, “Bizler, işine dört elle sarılan çalışkan insanlarız. Bununla birlikte kontrol, teyit, inovasyon ayağında Alman ekolünün etkisi altında kaldığımızı düşünüyorum” diyor.

Sürekli fikir geliştirip üretmeye çalışıyoruz. Bizler işine dört elle sarılan, çalışkan insanlarız. Bununla birlikte kontrol, teyit, inovasyon ayağında Alman ekolünün etkisinde kaldığımızı düşünüyorum. Alman ekolü doğrultusunda aldığımızın eğitimin

bunda etkili olduğu kanaatindeyim. Babamızı kaybettikten sonraki süreçte tek bir kişi bile onun hakkında olumsuz tek bir cümle söylemedi; ne müşterisi, ne de çalışanı ya da tedarikçisi. Bilakis babamız hep özlem ve takdirle anıldı. Onun kaybından sonra Arcan ayakta kalabilmiş ise, bunun en büyük sebebi kurmuş olduğu insana değer veren, ahlakı ve güveni her şeyin en üstünde tutan bu düzendir. Bizim de izlediğimiz yol, onun yoludur. Babamızdan böyle gördük, biz de bizden sonrakilere böyle bir düzen bırakmak istiyoruz. Hatta elimizden geldiğince daha da geliştirip, kurumsallaştırıp, onlarca yıl sonra dahi ayakta kalmasını sağlayacak şekilde... Babamızın yol göstericiliğinde, işine dört elle sarılan, çalışkan, kendini yenileyen, hatalarından dersler alan, samimi ve dürüst bir ekibimiz var. En büyük varlığımız da, bu insan kaynağıdır.

● **Küresel salgınla birlikte oluşturduğunuz strateji nedir? Salgından nasıl etkilendiniz, kurtulmak için neler yaptınız?**

Pandemi süreci, belki yıllar içinde ancak yapacağımız değişimi, aylar içinde yapmamızı sağladı. İş yapış şekillerimizi “belki de kalıcı şekilde” değiştirdi. Başlangıçta çok daha endişeli idik, çünkü Dünya Covid 19 hakkında çok az bilgiye sahipti. Ancak artık daha bilgili ve tecrübeliyiz. Ona karşı nasıl önlem alabileceğimizi, “ona rağmen” nasıl yaşamımızı devam ettirebileceğimizi artık biliyoruz. Biz kendimizi dijital bir şirket olarak görüyorduk. Ancak pandemi süreci bize “yeterince dijital olmadığımızı” gösterdi. Eksiklerimizi gidermemiz ve ekip olarak

tüm bu yeniliklere adapte olmamız 6 ay kadar bir süremizi aldı. Sürecin sonunda şunları öğrenmiş durumdayız; risk yönetimi, dijitalleşmenin önemi, kriz yönetimi ve krizin nasıl fırsata dönüştürülebileceği, iş yapma yöntemlerinde değişiklikler, müşteri yönetiminde değişiklikler, pazarlama yöntemlerinde değişiklikler, İK yönetiminde değişiklikler ve tabii olmazsa olmaz, hijyenin önemi...

Samimiyet, öngörülebilirlik ve güven bizim değerlerimiz listesinde yer alır. Kurduğumuz akademimizde, değerlerimizin çizdiği çerçevede, öncelikle müşteri ile temasta olan tüm çalışanlarımıza "yetkinliklerini ve operasyonel kabiliyetlerini arttırıcı" eğitimler verdik. Avrupalı bir rakibimizin düzenlediği sanal fuarı gördüğümüzde fikri beğendik, ama "biz daha iyisini yaparız" dedik ve 2,5 aylık bir çalışma sonucunda ilk sanal fuarımızı düzenledik. Müşterilerimiz sanal ortamda standımızı gezebiliyor, tüm görsellere ulaşabiliyor ve hatta üretimini yaptığımız hatların dahi içinde dolaşabiliyorlar. Fuara ait her şeyi A'dan Z'ye tamamen Arcan bünyesinde bizim yapmış olmamız, bizi çok motive etti, gurur verdi, neler başarabileceğimizi görmemizi sağladı.

● **Müşterilerinizle yaptığınız toplantılarda dijital ortamın fayda/zarar ilişkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?**

Müşterilerimizin tamamı sanal fuarımızı çok başarılı buldu. Muhtemelen dünyada yapılanların en iyilerinden birisi oldu. Hatta kullandığımız yazılımın Türkiye lansmanına da konu olduk. Bununla birlikte şunu da söylemek gerekiyor, müşterilerin büyük bir çoğunluğu henüz sanal ortamda yapılan toplantılara çok fazla ilgi göstermiyor. Dünya henüz sanal toplantıları içselleştirmiş değil, hatta bazı ülkelerde ciddi direnç dahi var, denemek istemeyenler bile var. Muhtemelen zaman ve değişen jenerasyon ile bu değişecektir. Açıkçası dijitalleşme bu dünyanın

geleceğinin olmazsa olmaz bir parçası. Buna direnenlerin hayatını devam ettirebilmesinin gün geçtikçe daha da zorlaşacağını düşünüyorum.

● **Arcan Makine'nin 2021 planları neler?**

2021 yılına ait tüm gelir ve gider bütçelerimizi, aksiyon planlarımızı oluşturduk. 4 Ocak Pazartesi günü itibariyle uygulamaya başlayacağız. Sahadan gelen verilere göre, 2021 yılı güzel bir yıl olacak gibi görünüyor. Bizim sektörümüz pandemi sürecinden çok fazla etkilenmedi. Bazı projelerde gecikmeler oldu, ama toplu iptal ya da ciro düşmesi yaşamadık, hedeflerimizi tutturabildik. 2021 yılındaki en önemli projelerimiz, 10 yıl sonrasının insan kaynağını yaratacağımız İK yönetimi ve Ar-Ge hızımızı geliştirmek olacak.

● **Sanayici kendini nereye yönlendirmeli?**

Şirketlerin pandemi konusunda ciddi ve kararlı önlemler almaları ve bunları ısrarlı şekilde uygulamaları gerekiyor. Aksi takdirde işlerini yapamayacak duruma düşmeleri kuvvetle muhtemel.

2021'nin de pandemi gölgesinde geçeceğini düşünüyorum. Dijitalleşmeye önem verilmesi, yatırım yapılması ve içselleştirilmesi gerekiyor. 2021 yılı sanayi için kötü bir yıl olacak gibi gelmiyor bana. İşini iyi yapanlar, hedeflerine ulaşacaklardır diye düşünüyorum.

Abdurrahman
ŞENOL

Adi ortaklığın ticari hayattaki yeri

Kuruluşlarının herhangi bir izne veya şekle bağlı olmaması, aynı zamanda masrafsız olması ve uğraş gerektirmemesi adi ortaklığı cazip kılmaktadır. Adi ortaklıkların dezavantajlarına da dikkat edilmelidir.

Adi ortaklık sözleşmesi, iki veya daha fazla kişinin emeklerini veya mallarını ortak bir amaca ulaşmak üzere birleştirmeyi üstlendiği sözleşme olarak tanımlanmaktadır. Hukukumuzda adi ortaklık, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 620'nci ve devamı maddelerinde düzenlenmiştir. Bu düzenlemeye göre adi ortaklık sözleşmesi iki veya daha fazla kişinin emeklerini ve mallarını ortak bir amaca erişmek üzere birleştirmeyi üstlendikleri sözleşmedir.

Günümüzde, şirketleşme ve kurumsallaşma ticari hayatta oldukça büyük bir öneme sahiptir. Şirketler yeni girişimlerde ve yatırımlarda bulunmak veya çeşitli projelerde beraber çalışmak isteyebilirler. Bu nedenle, kuruluşlarının basit ve masrafsız olması dolayısıyla şirketlerin veya şahısların en kolay başvurabilecekleri ortaklık tipi olarak adi ortaklık karşımıza çıkmaktadır.

Adi ortaklık sözleşmelerinin kuruluşu, Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan ticaret şirketlerine göre farklılık göstermektedir. Bu ortaklıklar, sözlü şekilde

kurulabilirken, aynı zamanda ispat kolaylığı açısından yazılı şekilde kurulması da mümkündür. Eğer yazılı bir sözleşme ile kurulacaksa bu sözleşmenin noter onaylı olması önemlidir. Ortaklardan birinin aynı sermaye koymayı (örneğin gayrimenkul) taahhüt ettiği durumlarda taşınmaz devrine ilişkin şekle uyularak sözleşmenin yapılması gerekir. Sözleşmede aksi bir anlaşma yoksa kuruluş için asgari bir sermaye de öngörülmemiştir. Ortaklar için koyacakları sermayeyle ilgili bir sınır söz konusu değildir, bu durum tamamen anlaşmaya ve isteğe bağlıdır. Önemle belirtilmelidir ki aksi kararlaştırılmadıkça, koyulan sermaye tutarları farklılık gösterse dahi ortakların kar ve zarar payları eşittir. Ortaklardan birisi veya birileri emeğini sermaye olarak koymuş olması durumunda, anlaşma durumuna göre adi ortaklığın zararına katılmadan sadece kar etmesi halinde kardan pay alabileceği kararlaştırılabilir.

Adi ortaklıklar tüzel kişiliğe sahip değildirler. Aynı zamanda Ticaret Sicili'ne tescil ve ilanı zorunlu değildir.

Ortaklığa sermaye olarak getirilen her şeyin üzerinde elbirliği mülkiyeti söz konusudur. Elbirliği mülkiyetini kısaca açıklamak gerekirse, aralarında bir ortaklık bağı bulunan kimselerin bu ortaklıkları nedeniyle bir mala birlikte malik olmaları halidir. Elbirliği mülkiyetinde malda tek mülkiyet hali söz konusudur. Yani her bir ortak, tüm maldan sorumlu olmaktadır. Adi ortaklıkların tüzel kişiliğe sahip olmamasının sonucu olarak ortaklar adi ortaklık borçlarından bizzat sorumludurlar. Bu nedenle ortaklığı oluşturan şirket veya şahıslar üçüncü kişilere karşı borçlardan sorumlu olacaklardır. Buradaki borçtan sorumluluk sadece ortaklığa koymuş oldukları sermayeleri ile değil, bütün malvarlıkları ile sınırsız şekildedir. Yine ortaklar adi ortaklığın borçlarından müteselsilen sorumludurlar. Bu nedenle alacaklılar, alacağın tamamını ortakların tamamından veya herhangi bir ortakdan talep edebilir. Müteselsil sorumluluk sadece hukuki işlemlerden değil, adi ortaklık faaliyeti nedeniyle doğacak elektrik, su, işçilik alacakları vb. her türlü borçtan dolayı da geçerlidir.

Adi ortaklığın tüzel kişiliğe sahip olmaması nedeniyle adi ortaklık aleyhine yasal yollara başvurulurken taraf gösterilmesi de mümkün değildir. Adi ortaklığa karşı açılacak davalarda ya da icra takiplerinde ortakları oluşturan şirket ya da şahıslarla birlikte taraf gösterilmesi gerekir. Nitekim aynı şekilde adi ortaklık alacakları için de davayı ortaklığın değil, ortakların birlikte açması gerekecektir.

Adi ortaklığın bir diğer konusu ise ortak-

lığın yönetimidir. Kural olarak tüm ortaklar ortaklığı yönetim hakkına sahiptir. Eğer istenirse ortaklardan birisi ve üçüncü bir kişi sözleşmeyle veya ortaklık kararıyla yönetici olabilir. Her bir ortak yönetim yetkisi olmasa dahi ortaklığın işleyişi hakkında bilgi alma, defter kayıtlarını inceleme, bu defterlerden özet çıkarma ve mali durum hakkında bilgi alma hakkına sahiptir. Bu durum ortaklığın şeffaf bir şekilde yönetilebilir olmasını ve daha güvenli iş ilişkileri yürütülmesini sağlar.

Sonuç olarak, ticari hayatta adi ortaklıkların birçok avantajı olduğu gibi dezavantajları da bulunmaktadır. Kuruluşlarının herhangi bir izne veya şekle bağlı olmaması, aynı zamanda masrafsız olması ve uğraş gerektirmemesi adi ortaklığı bu kapsamda cazip kılmaktadır. Yine ortakların birbiriyle uyumu, taahhütleri adi ortaklıktan sonuç almak için önemli değerlerdir.

Günümüzde internet ağı ve e-ticaretin oldukça güçlenmesi, yeni girişim fikirlerinin, yatırımların fazlaca ortaya çıkmasını sağlamaktadır. Emek ve sermayenin bir arada bulunmaması yahut şirketlerin yapmak istedikleri yeni proje ve girişimlerde tek başlarına yeterli olamaması, adi ortaklık kurma ihtiyacını doğurmaktadır.

Bunun dışında adi ortaklığın tüzel kişiliğinin bulunmaması, kendi adlarına borç verememesi ya da dava açamaması, şirket ortaklarının üçüncü kişilere karşı üstlenilen yükümlülüklerden müşterek ve müteselsil sorumlu olması, ortaklar arasında anlaşmazlıkların çıkması, tek yönlü hareket edilememesi bu ortaklıkların

riskleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Avantaj ve dezavantajları kapsamında adi ortaklıkları incelediğimizde, kısa vadeli ve kar getirecek proje ve girişimlerde yüksek fayda sağlayabileceği gibi uzun vadeli birlikteliklerde ülkemizdeki ticari risklerinin daha fazla olduğu söylenebilir.

Hüseyin DOĞAN

**“Yapı
güvenliği
devlet
politikası
olmalı”**

2020... Herkes için zorlukların yılı olan, bir an evvel bitmesi istenen bu yılda 'daha kötüsü ne olabilir ki' diye hayıflanırken, yılın son çeyreğinde İzmir'de yaşanan deprem felaketi, tüm yurdu mateme boğdu. 'deprem değil, bina öldürür' bilinci ile alınan ciddi önlem ve yaptırımlar ile birçok yeri deprem kuşağı üzerinde olan ülkemizde benzer nitelikli bir acının bir daha yaşanmamasını diliyoruz. Bu sayımızda İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Başkanı Eylem Ulutaş Ayatar ile depremden kentsel dönüşüme uzanan sohbetimizi sizler için derledik.

■ **İnşaat Mühendisleri Odası'nın kuruluş amaçlarını, tarihsel gelişim ve değişime de dikkat çekerek kısaca anlatabilir misiniz?**

İnşaat Mühendisleri Odası, 19 Aralık 1954 yılında kurulmuş bir meslek örgütü.

Kuruluş amacında iki ana eksen vardır; toplumsal ve mesleki sorumluluk. Toplumsal sorumluluk kamu yararı gözetilerek ülkemizde yapılan yatırımların incelenmesi

ve mesleğimiz ile ilgili projelerin şartname, yönetmelik ve standartlar açısından değerlendirilmesi bileşenlerinden oluşmaktadır.

"Mesleki sorumluluk" inşaat mühendisliği eğitiminin ülke gereksinimine uygun geliştirilmesi ve örgütlenmesi için çalışılması, üyelerin mesleki gelişimini sağlanması ve denetlenmesi olarak kısaca özetlenebilir. İnşaat Mühendisleri Odası Yönetmeliğinin yayınlanmasının ardından en önemli konu örgütlenme olmuş; sırasıyla İstanbul, Elazığ ve İzmir'de Şube açılmıştır. Günümüzde Odamız, 26 ilde Şubesi ve 114 temsilciliği ile aynı amaçlar doğrultusunda hizmet üret-

meye devam etmektedir.

■ **İzmir Şubesi olarak bu göreve gelirken hangi hedeflere öncelik verdiniz? Öncelik verdiğiniz bu hedeflerde hangi noktaya vardığınızı düşünüyorsunuz?**

47. Dönem Genel Kurul ve Seçimlerine girerken iki konu başlığına odaklandık: Biri, mesleğimizin toplum yararına kullanılması noktasında şube çalışmalarını yeniden ele almak, geliştirmek. Bir diğeri ise, üyelerimizin mesleklerini icra ederken karşılaştıkları sorunlardan hareketle ihtiyaçlarını belirlemek ve mesleki uzmanlıklarını geliştirmek, uzmanlıklarının tanınması yönünde çalışmalar yapmak. Bu yöndeki çalışmalarımız devam ederken ülke çapında büyüyen iki önemli sorunla yüzleşmek zorunda kaldık: ekonomik kriz ve pandemi...

Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik koşullar nedeniyle inşaat mühendisliği istihdamında büyük bir düşüş yaşandı. Üyelerimizin büyük bir bölümünün işsizlik sorunuyla karşı karşıya kalması bizi yeni açılımlar yapmaya yöneltti. Bu noktada, yurtdışında çalışmak isteyen üyelerimiz için iş potansiyellerini araştırmak ve üyelerimizi yurtdışında çalışma olanağı sağlayacak birikime sahip olması için bir takım eğitimler düzenlemek üzere çalışmalar başlattık.

Göreve gelmemizin hemen ertesinde dünya çapında yaygınlaşan Covid-19 salgını Türkiye gündemine girdi ve topyekün bir mücadele başladı. Biz de salgına karşı inşaat mühendisliği çalışma koşulları anlamında nasıl önlemler alılabileceği ve Oda çalışmalarının nasıl yürütüleceği konusunda araştırmala-

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şube Başkanı Eylem Ulutaş Ayatar, 30 Ekim günü yaşanan deprem felaketinden sonra hazırladıkları raporun tüm toplumu yakından ilgilendirdiğini söylüyor.

**Ayatar, “İnşaat mühendisliği-
nin kamusal bir yanı ol-
duğunu düşünüyorum.
Mesleki etik kavramı, her
türü yapıyı inşa ederken
doğayı insan yararını
düşünerek dönüştürmeyi
gerektirmektedir” diyor.**

ra başladık. Önümüze çıkan belirsiz süreç, hedefe koyduğumuz çalışmaların sürecini etkiledi. Yüz yüze iletişim ile kurduğumuz örgütlenmemize farklı bir biçimde devam etmek durumundaydık ve yeni düzene Şube olarak hazırlık yaptık. Oda bünyesinde yapacağımız eğitim, seminer, toplantı gibi çalışmalarını çevrimiçi olarak yürütme kararı aldık ve hizmetlerimiz bu yönde devam etmektedir.

Kısacası göreve zor bir dönemde başlamış olduk. Bu döneme kadar Şubemizin salonlarında düzenlediğimiz etkinliklerle üyelerimizle bir araya gelirken, evlerimizden süreci yönetmenin ilk başta bizi zorladığını söyleyebilirim. Ancak, üyelerimiz arasındaki dayanışmayı örgütlemek ve üyelerimizin dayanışmaya sahip çıkması pandemi sürecini birlikte atlatabileceğimize olan inancımızı kuvvetlendirdi.

Covid-19 salgını üzerine yaptığımız çalışmaların ardından, İnşaat Mühendisliği Bölümlerindeki kontenjanlara vurgu yapan bir imza kampanyası örgütledik. Bu kampanyadaki temel amaç, nitelikli eğitim talebimizi ifade etmektir. Yeterli akademik kadrosu ve imkânları olmadan her ilde açılan bölümlerin yanlışlığını vurguladık ve kampanyamızın sonunda kontenjanlarda nispi bir azalma sağladık. Ancak yeterli olmadığını düşünüyoruz.

Yaşadığımız dönem her meslekte olduğu

gibi inşaat mühendisliğinde de uzmanlaşmayı bir zorunluluk haline getirmektedir. İnşaat mühendisliği birçok uzmanlık alanına ve çalışma alanına sahip bir meslek. Bu nedenle dönem başında her uzmanlık

alanımızla ilgili Şubemizdeki teknik kurullar oluştu. Özellikle yeni mezun üyelerimizin bu alanları tanıması ve yönelmesi amacıyla Kurullarımız tarafından hazırlanan eğitimler vermeye başladık.

30 Ekim’de yaşadığımız İzmir depremi sonrası şube olarak, vatandaşların talebi üzerine deprem sonrası hasar durumuna ilişkin teknik görüş sunduk ve depreme ilişkin açıklamalar yaptık ve detaylı bir rapor hazırladık. Bu konuda değindiğimiz her bir başlık sadece mesleğimizi değil tüm toplumu ilgilendiriyor. Çünkü herkesi ilgilendiren yapı güvenliği, İnşaat Mühendisliği’nin merkezinde olduğu bir kavram.

■ 2021 yılı için faal olmayı düşündüğünüz alanlar nelerdir? Bu alanlarda ne gibi aktiviteler yapmayı planlıyorsunuz?

Öncelikle, deprem sonrası kentimizde meslek alanımızla ilgili yapılması gereken çalışmaların takipçisi olacağız. İlerleyen süreçte İzmir kapsamında yapılacak çalışmalarda üzerimize düşen görevleri yerine getireceğiz.

Dönemin başından itibaren üyelerimizin

çalışma koşulları üzerine çalışmalar yaptık. Bu çalışmaların devamını getireceğiz. Pandemi koşulları kurumlarla iletişimi de zorlaştırdı. Bu anlamda birçok yazışma yaptık ancak taleplerimizi yüz yüze iletmek mümkün olmadı. Sürecin izin verdiği oranda bu noktaya vurgu yapmayı planlıyoruz.

Göreve başlarken ana hedef olarak gördüğümüz mesleki uzmanlık konusunda çalışmalarımıza devam edeceğiz. Odamızın yıllardır savunduğu yetkin mühendislik konusunun yeniden gündeme gelmesi için üzerimize düşen çalışmaları gerçekleştireceğiz.

Bir diğer konu da örgütsel yapımız. Yönetim olarak destek aldığımız kurul, komisyon ve temsilciliklerimizin gelişimi üzerinde de çalışmalar yapacağız.

■ **Sizlerin mesleği ile içi içe olan İzmir'in ve hatta Türkiye'nin temel gerçeği deprem ve deprem dolayısıyla yaşanan can ve mal kayıplarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu kayıpların temel nedenleri sizce nelerdir?**

Teknik ve bilimin eriştiği seviye itibarıyla deprem sonrası hala can kayıpları yaşamamız üzüntü ve kaygı verici. Ortaya çıkan tabloyu bir sistem sorunu olarak görmek gerekiyor.

Yapı güvenliği konusu öncelikli devlet poli-

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, 19 Aralık 1954 yılında kurulan Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliği'nin ilk 3 şubesinden biri olmuştur. Şubenin ilk başkanı Sadık Türkman'dır. Yıllar içerisinde örgütsel ağını genişleten İMO İzmir Şubesi, yaklaşık 9 bin 500 üyeye sahiptir. Bayraklı'da bulunan İMO İzmir Şubesi; Bergama, Dikili, Aliağa, Selçuk, Tire ve Ödemiş'te olmak üzere 6 ilçe temsilciliği ve kamu ve özel sektörde görev yapan 51 işyeri temsilcisiyle birlikte çalışmalarına devam etmektedir.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu

Başkan	: Eylem ULUTAŞ AYATAR
Sekreter Üye	: Rahmi ALPER
Sayman Üye	: Tolga Oktay GÜL
Üye	: Murat Baran UYGUN
Üye	: Aynur GÜNDOĞDU
Üye	: Zafercan ATACAN
Üye	: Oğuz DÜZTAŞ

tikalarından biri haline gelmedikçe bu sonuçlarla karşılaşacağız. Bu konuya siyaset üstü bir yaklaşım gösterilmeli. Yapı üretim sürecinin merkezine güvenli yapı kavramı oturtulmalı; bu süreçte görev alan tüm aktörlerin yetkinliği sağlanmalıdır. Denetim mekanizmaları güçlü olan bir sistemde üretilecek bir yapının güvenliğinden tereddüt edilmeyecektir.

■ **Şubenizin yapılanmasına baktığımızda, afet ve deprem bilinci ve yapıları iyileştirme, su yapıları, yapı denetim, yapı malzemeleri, kentsel dönüşüm gibi çok özellikli alanlarda komisyonlarınızı görüyoruz. Bu komisyonlar ile yaptığınız çalışmaların varlığı olumlu yönleri veya ulaşamadığınız hedeflerdeki sorunları aktarabilir misiniz?**

Şubemizde hem çalışma konuları hem de uzmanlık alanları üzerinde komisyon ve

Eylem Ulutaş Ayatar kimdir?

2001 yılında Ege Üniversitesi'nden mezun oldu. Bir süre özel bir firmada şantiye şefliği yaptıktan sonra kendi firmasını kurarak yüklenicilik yaptı. İMO İzmir Şubesi'nde 2006-2008 yılları arasında Örgütlenme Sekreterliği - Şube Sekreter Yardımcılığı, 2008-2019 yılları arasında Şube Sekreterliği görevlerinde bulundu. 2020 yılı Şubat ayından itibaren Şube Başkanlığı görevini yürütmektedir.

kurullar oluşturduk. Amacımız, Şubemizi bilgi ve birikimine güvendiğimiz meslektaşlarımızdan destek alarak güçlendirmek. Örneğin, Afet ve Deprem Bilincini Yaygınlaştırma ve Yapı Stoğunu İyileştirme Komisyonu oldukça aktif olarak görev almakta, kentimizin yapı stoğu üzerine çalışmakta aynı zamanda toplumda farkındalık yaratma amacıyla temel afet bilinci eğitimleri düzenlemektedir.

Su Yapıları Kurulumuz tarafından, yakın zamanda kentimizde yaşanan su baskınları üzerine bir açıklama yapıldı. Yakın zamanda bu konu ile ilgili bir seminer de gerçekleştirecek.

Deprem sonrası yeniden gündeme gelen ve çözülmesi güç olan kentsel dönüşüm konusu üzerine çalışma yapan komisyonumuz ise bir model önerisi üzerinde çalışmakta.

Komisyon ve kurullarımız meslek gelişimine katkı sağlarken afet, yapı güvenliği, kentsel dönüşüm gibi konularda yaşanan kent sorunlarının çözümü için çalışmalarına devam etmektedir.

■ **Bir meslek odası olarak, mesleki öncelik ve meslek grubu çıkarlarınızı, toplumun ortak çıkarları ve değerleri ile bağdaştırma hususunda hangi noktada olduğunuzu düşünüyorsunuz? Bu bağlamda meslek etiğini uygulamalarını değerlendirir misiniz?**

Ülkemizde yatırım denildiğinde inşaat sektörü anlaşılmakta. Bu nedenle göz önünde olan bir mesleğe sahibiz. İnşaat sektöründeki dalgalanmalar meslektaşlarımızın çalışma şartlarını ve koşullarını da etkilemekte.

İnşaat mühendisliği mesleğinin kamusal bir yanı olduğunu düşünüyorum. Mesleki etik kavramı, her türlü yapıyı inşa ederken doğayı insan yararı gözeterek dönüştürmeyi ve teknik gereklerden ayrılmadan ekonomik çözümler sunabilmeyi gerektirmektedir. Ancak bazen ekonomik kaygıların mesleki kaygıların önüne geçtiğini üzülmekteyiz. Bunu önleme noktasında meslektaşlarımızın görevi büyük, ancak bunu yaratan sistemi sorgulamadan ve düzeltmeden önlemenin de mümkün olduğunu inanmıyorum.

■ **Bu söyleşi vasıtası ile sanayicilerimize, sanayi çalışanlarına kısaca toplumumuza vermek istediğiniz mesajlar nelerdir?**

Hiç beklemediğimiz bir zamanda 150-200 yılda bir karşılaşılan bir salgınla karşılaştık. Hem kendi sağlığımız hem de yakınlarımızın sağlığı konusu en önemli gündemimiz oldu. Bu hastalık karşısında çaresiz kaldık ve binlerce insanımızı kaybettik. Şimdi de yurtdışından gelecek aşırı bekleyene kadar kendimizi korumaya çalışıyoruz.

30 Ekim tarihinde İzmir merkezine 70 km uzaklıkta bir deprem yaşadık ve 100'ün üzerinde insanımızı kaybettik, binlercesi yaralandı.

Biri tüm dünyayı sarsan nitelikte de olsa bu iki olayı 2020 yılına sığdırdığımız iki afet olarak nitelendirebiliriz.

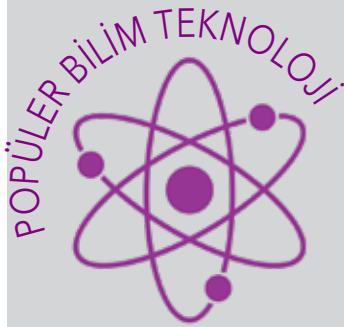
Yaşadıklarımızdan bir şeyler öğrenmeli ve ders almalıyız. Bilimi kılavuz edinerek daha üretken bir toplum haline gelmeliyiz. Sağlık, eğitim ve güvenli yapılarda barınma en doğal haklarımız. Bu konuların öncelikli olması yönünde taleplerimizi yükseltmeli ve takipçisi olmalıyız.

Gökhan SEZER

Kuantum dünyasından: Süperiletkenlik

Oda sıcaklığında süperiletken kullanımı konusunda gelinen nokta, akıl almaz bir hızla tahmin edilemeyen bir geleceğe doğru gidişimizin göstergesi adeta.

Klişe bir laf gibi gelecek ama söylemeden duramayacağım, "Teknolojide gelişmeler gerçekten baş döndürücü". Yakın zamanımızda hayal bile edilemeyen teknolojik gelişmeler günümüzde birer birer gerçekleşiyor.

Bu ayki konumuz da böyle bir gelişmeyle ilgili: Artık iyice hayatımıza girmeye başlayan kuantum dünyasından; süperiletkenlik...

Süperiletkenlik normal fizik kurallarıyla değil de Kuantum Fiziği çerçevesinde açıklanabilen bir durum. En temel anlamda; belirli malzemelerin karakteristik kritik sıcaklıkları altına soğutulduklarında elektriksel dirençlerinin sıfır olması ve üzerlerine uygulanan manyetik alanı tamamen dışlaması olarak açıklanabilir.

Kısaca sıcaklığı belli bir değerin altına düşen malzemenin direncinin tamamen sıfır olması durumu da

denilebilir...

Bu kadar basit açıklanan bu durumun daha yakın zamana kadar imkansız olarak nitelendirilen bir durum olduğunu da baştan belirtelim.

Bilim insanları tarafından sıfır dirençle elektrik ileten malzemeler olarak açıklanan süperiletkenlerin özel soğutmaya ihtiyaç duymadan oda sıcaklığında çalışması, günlük yaşamı alt üst edecek büyük bir teknolojik mucize olarak görülüyor. Şimdiye kadar süperiletkenlerin son derece düşük sıcaklıklarda soğutulması gerekmekteydi. Bu da onların çok önemli bir teknoloji olmasına rağmen, özel durumundan dolayı kullanımlarını kısıtladı.

Uzun zamandır, oda sıcaklığında süperiletkenliğin sonsuza kadar ulaşılamayacağı öngörülüyordu. Ancak son beş yılda dünyadaki birkaç araştırma grubu laboratuvarında elde edilen sonuçlar imkansızın artık başa-

rılabilir olduğunu gösterdi.

Ünlü bilim dergisi Nature'da 14 Kasım 2020 tarihinde yayınlanan bir makalede Amerika Rochester Üniversitesi'nden araştırmacılar, 13,4 °C kadar yüksek sıcaklıklarda hidrojen, kükürt ve karbon içeren bir bileşikte oda sıcaklığında süper iletkenliğe ulaşıldığını duyurdular. Daha önceki en yüksek sıcaklık, 2018'de George Washington Üniversitesi ve Washington DC'deki Carnegie Enstitüsü'ndeki rakip bir grup tarafından elde edilen -13,4 °C idi.

Almanya'da Mainz'deki Max Planck Kimya Enstitüsü'nde bir başka grup, yaklaşık aynı zamanda -23,4 °C'ye ulaştı. Tabii ki bu sıcaklıkları elde etmek için soluduğumuz havadan kabaca 2,5 milyon kat daha fazla basınç gerektiğini belirtelim.

Konu üzerine çalışan bilim insanları bu son gelişmenin büyük bir dönüm noktası olduğunu, birkaç yıl içinde, -73,2 °C'den -23,2 °C'ye ulaşıldığını ve şimdi de 13,4 °C'ye ulaşılarak imkansızın başarıldığını söylüyorlar. Çok yakın bir gelecekte de 25 °C'ye ulaşılabileceğini belirtiyorlar.

Kısaca anlatmak gerekirse normal sıcak-

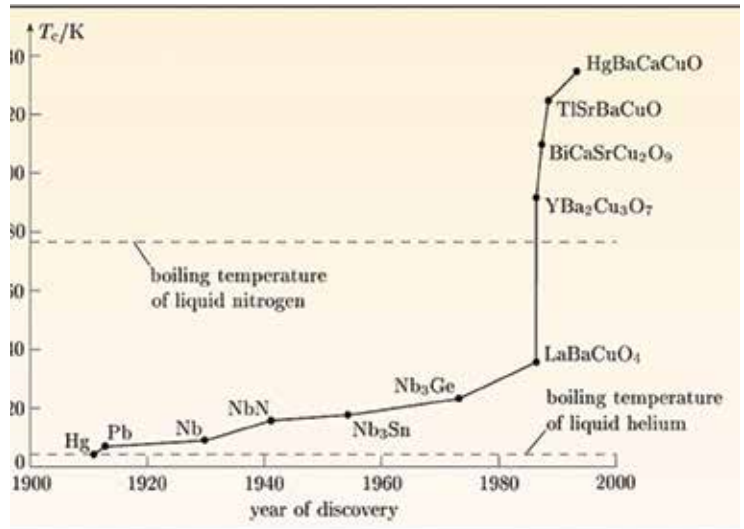
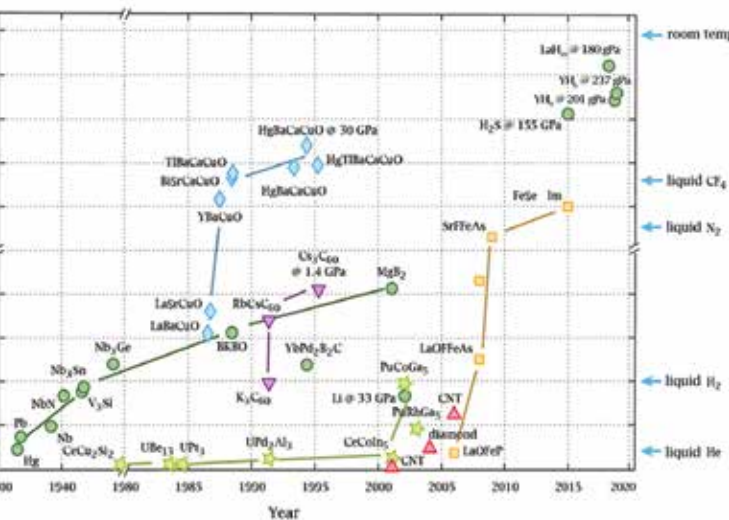
lıklarda süperiletken malzemeler elde etmek mümkündür artık diyebiliyoruz. Bunu elde etmek için gerekli olan olağanüstü basınç ortamı sorunu da çözüldüğünde süperiletkenler de yoğun olarak hayatımızda yer alacaklar ve bu görülmemiş bir devrime yol açacak.

İlk bakışta imkansız gibi gelen süperiletkenlik 1911'de Hollandalı Fizikçi Heike Kamerlingh Onnes, tarafından keşfedildi.

Onnes, civanın mutlak sıfırın birkaç derece üzerine -270 °C'ye soğutulduğunda bir süper iletken haline geldiğini gözlemledi. Kısa süre sonra bu fenomeni kalay ve kurşun gibi diğer metallerde gözlemleyerek tarihe süperiletkeni keşfeden kişi olarak geçti ve bu büyük keşfiyle Nobel Fizik Ödülü'nü aldı.

Sonraki on yıllar boyunca süperiletkenlik yalnızca çok düşük sıcaklıklarda elde edilebildi.

Uzun bir süre sonra 1987'nin başlarında, IBM'in Zürih laboratuvarındaki bir grup araştırmacı, bazı seramik oksitlerin, -181 °C'ye kadar sıcaklıklarda süper iletken olabileceğini keşfetti. Bu keşif süperiletkenlik elde etmek için soğutma sistemi için sıvı Helyum yerine kullanımı daha kolay ve çok daha ucuz olan

Süperiletken malzemelerin zamanla sıcaklık gelişimi

Superconductive Elements

Legend:

- At ambient pressure (Red)
- At high pressure (Blue)

1 H																	2 He
3 Li	4 Be											5 B	6 C	7 N	8 O	9 F	10 Ne
11 Na	12 Mg											13 Al	14 Si	15 P	16 S	17 Cl	18 Ar
19 K	20 Ca	21 Sc	22 Ti	23 V	24 Cr	25 Mn	26 Fe	27 Co	28 Ni	29 Cu	30 Zn	31 Ga	32 Ge	33 As	34 Se	35 Br	36 Kr
37 Rb	38 Sr	39 Y	40 Zr	41 Nb	42 Mo	43 Tc	44 Ru	45 Rh	46 Pd	47 Ag	48 Cd	49 In	50 Sn	51 Sb	52 Te	53 I	54 Xe
55 Cs	56 Ba	57 La	72 Hf	73 Ta	74 W	75 Re	76 Os	77 Ir	78 Pt	79 Au	80 Hg	81 Tl	82 Pb	83 Bi	84 Po	85 At	86 Rn
87 Fr	88 Ra	89 Ac	104 Rf	105 Ha	106 Sg	107 Bh	108 Hs	109 Mt	110 Ds	111 Rg	112 Uub						

Sistemlerin enerji verimliliği maksimum seviyeye çıkacak. Süperiletkenlerin enerji depolamada kullanılmalarıyla enerji pilleri, transformatörler ve elektrik motorlarının ebatları çok küçülecek, enerji depolamanın kapasitesi çok büyük bir oranda artacak.

Diğer yandan süperiletkenliğin kullanıldığı kuantum bilgisayarlarında soğutma sistemi ortadan kalkacağı için oda büyüklüğünde olan bu bilgisayarlar, masaüstü bilgisayarları seviyesine gelecek. Bu durum kuantum bilgisayarlarının daha yaygın

Süper-iletken Elementler Tablosu: Mavi olanlar yüksek basınç altında, kırmızı olanlar normal basınç altında

58 Ce	59 Pr	60 Nd	61 Pm	62 Sm	63 Eu	64 Gd	65 Tb	66 Dy	67 Ho	68 Er	69 Tm	70 Yb	71 Lu
90 Th	91 Pa	92 U	93 Np	94 Pu	95 Am	96 Cm	97 Bk	98 Cr	99 Es	100 Fm	101 Md	102 No	103 Lr

sıvı nitrojen kullanımını sağladı. Böylece, hastane MRG sistemleri gibi cihazlarda süperiletken malzemeler kullanılmaya başlandı.

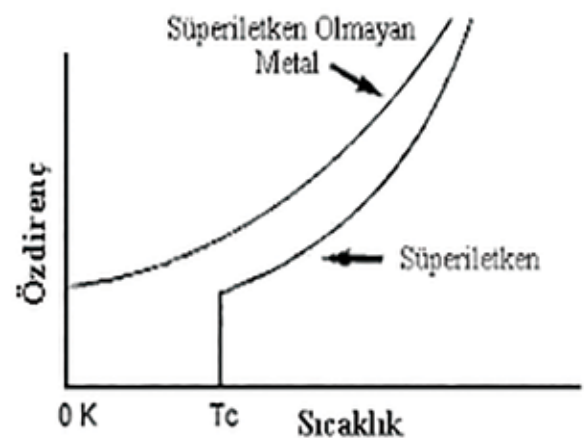
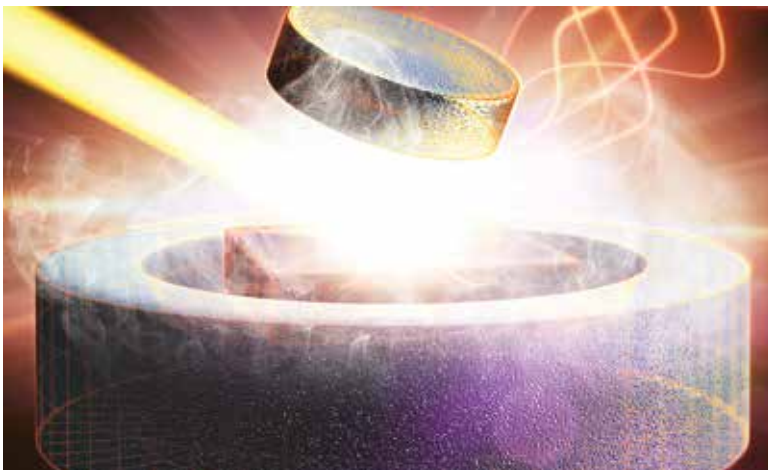
1980'lerdeki büyük sıçrama, oda sıcaklığında süperiletkenliğin mümkün olabileceğine dair ilk düşüncelerin ifade edilmesine yol açtı. Ama bu düşünceler o zamanlar için bir hayal olarak nitelendirildi.

Süperiletkenlik konusunda 1911 yılından bugüne 15 bilim insanı Nobel Ödülü aldı. Bu son yayını yapan bilim insanlarının da Nobel Ödülü'nü alması kaçınılmaz gözüküyor.

Elektrik iletiminde en gelişmiş ülkelerin sistemlerini referans aldığımızda iletimde yaklaşık yüzde 5-10 gibi bir kayıp söz konusu. Bu kayıp süperiletkenler ile ortadan kalkacak.

hale gelmesini ve kuantum bilgisayarlarının temelini oluşturan Qbit sistemlerinin genel anlamda da kullanılmasını sağlayacak.

Hiç şüphesiz, kısa bir süre öncesine kadar imkansız görülen oda sıcaklığında süper-iletken kullanımı konusunda gelinen nokta, akıl almaz bir hızla tahmin edilemeyen bir geleceğe doğru gidişimizin göstergesi adeta. Özellikle enerji iletimi, veri depolama, enerji depolama, veri iletim gibi teknolojinin temel taşları konumundaki konularda büyük bir sıçrama göreceğiz. Günümüzle kıyaslanamayacak seviyedeki, hayal edilemeyecek şekilde gelişmeleri göreceğimiz günler çok yakındır. Heyecanla bekliyoruz...

Süperiletken sıcaklık grafiği

Duayenlerin elinde şekillenen Dilmaç çifti, sanatı zirveye taşıyor

Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, 1934 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde yaptığı bir konuşmada; "...Bir ulusun yeni değişikliğindeki ölçü, musikideki değişikliği alabilmesi, kavrayabilmesidir... Ulusal ince duyguları toplamak, onları bir gün önce genel musiki kurallarına göre işlemek gerekir. Ancak bu şekilde Türk ulusal musikisi yükselebilir, evrensel musikide yerini alabilir" demişti. Türk müzik kültürü, cumhuriyetimizin kuruluşu ile yeni bir sürece girmiştir. Bu sürecin özünde ulusallık, yönetimde çağdaşlık, niteliğinde evrensellik vardır. Cumhuriyetimizin kuruluş döneminde; tiyatro, opera, bale ve çoksesli müzik gibi sanat alanları çağdaş uygarlığın göstergeleri olarak belirlenmiştir.

Kendisini "Atatürk'ün opera sanatçısı" diye tanımlar, Altuğ Dilmaç. 1947 Çanakkale doğumludur. Ankara Devlet Konservatuvarı Opera ve Şan Bölümü'nü

"pekiyi" dereceyle bitirmiştir. İzmir Devlet Opera ve Balesi sanatçısı olduğu günden bu yana biz onu hep "İzmirli" olarak bildik. Birçok eserde başrol ve önemli karakter rollerini üstlenmiştir. Opera dışında önemli bir Lied yorumcusudur. Opera dışında hafif müzik, jazz, müzikal türlerini de seslendirdi ve konserler verdi. Türk Silahlı Kuvvetleri Armoni Mızıkası ile Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlü-

Sanatın toplum üzerinde ne denli onarıcı bir unsur olduğu bilinen bir gerçektir. İzmir Devlet Opera ve Balesi, sinemadan bozma Elham-ra sahnesinde yıllarca opera sunmaya çalıştı.

ğünün ortak çalışması olan "operArmoni" projesi kapsamında konser etkinlikleri

gerçekleştirdi. Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Şan ve Opera Bölümü'nde diksiyon - fonetik, mimik ve opera müzikli sahne dersleri verdi. Aynı üniversitede "müzikal şarkıcılığı ve yorum" konusunda öğretim görevlisi olarak çalıştı. Ve, Türk Milleti'nin hafızasından silinemeyen öğrenci andını, 29 Ekim 2013'teki Cumhuriyet Bayramı kutlamasında Altuğ Dilmaç okutmuştu, 1 milyon İzmirli'ye...

Fransa'da doğan Esra Dilmaç eğitimini İzmir'de tamamladı. Çok istemesine rağmen konservatuvara gidemedi. Çocukluk hayali olan yorumculuğa bir rastlantı olarak başlamış, Türkiye ve Avrupa'nın birçok kentinde konser vermiş. Dilmaç, müzikte eğitimin önemi ne çok inansa da sahnenin büyük bir okul olduğunu ifade ediyor.

Atatürk Organize Haber dergimizin bu sayısında Altuğ Dilmaç ile sanat üzerine söyleştik.

● İzmir'in sanat yaşamını, özellikle uzun yıllardır başarı ile içinde olduğunuz opera sanatı üzerinden geçmişten bugüne kısaca değerlendirir misiniz?

İzmir'in geçmişine baktığınızda opera oynanabilecek salonlar olduğunu görebilirsiniz. O yıllarda dünya turnesine çıkan La Scala operası, Aida eserinin provaları için İzmir'e gelmiştir. Bu da bize gösteriyor ki bu kadar kalabalık bir kadro, provasını yapabilecek salonu İzmir'de bulabilmiştir. Büyük İzmir yangınından sonra yok olan bu binalar yerine konmalıydı ama uzun yıllar malesef bu yapılmadı. Sanatın toplum üzerinde ne denli onarıcı bir unsur olduğu bilinen bir gerçektir. 1982 yılında Ankara'dan turne ile İzmir'e geldiğimde, Konak'ta

beton direklerden ibaret tamamlanmamış bir opera binası ile karşılaşmıştım. 1984 yılında kadromu İzmir'e aldıklarında tamamlayamadıkları o binayı yıktıklarını gördüm. Şu an Konak'taki otobüs duraklarının olduğu yerden bahsediyorum... İzmir Devlet Opera ve Balesi, sinemadan bozma Elhamra sahnesinde yıllarca İzmir halkına opera sunmaya çalıştı. Bugüne geldiğimizde ise Bornova'da Kültür Bakanlığı'nın opera binasında opera eserlerini yürütmeye çalışıyor. Çalışmaya çalışıyor diyorum çünkü aynı binada Devlet Tiyatrosu'nun da sahnesi var ama tiyatro prova yaparken opera çalışmıyor. Opera prova yaparken tiyatro çalışmıyor... Salondaki orkestra çukurunun ortaya yakın bölümlerinde orkestra sanatçılarının orkestra şefini görmelerini engelleyen iki sütun mevcut.

Oysa uzak geçmişte İzmir Kordon'da olması gerektiği mimaride orkestra çukuru olan salonlar mevcut. Yıllar geçtikçe daha iyisini yapmamız gerekirken, bu yanlışları aklım almıyor. Bu şartlar altında

İzmir'in sanat alanındaki en güçlü yanı öncelikle sanatçılardır. Hayatın ve doğal olarak sanatın sekteye uğradığı süreçte sanatçılar desteklenmezse sonraki günler için büyük tehdit oluşacak demektir.

Gençler için yapılması gereken, eğitirken eğlendiren yapıtlar ortaya koymaktır. Aileler için çocuklar ile ayrıca programlar gerçekleştirmek gerek. Çocukla birlikte aileler de bilinçleniyor.

devlet kurumlarındaki tüm sanatçılar büyük bir özveri ile İzmirliyle hizmet ettiler. İzmir halkı da her zaman bu büyük özveriye sahip çıkıp, bizleri yalnız bırakmadı. Kendilerine teşekkür ederim.

● İzmir'in sanat alanında güçlü veya zayıf olduğu yönleri, önündeki imkanları ve tehditleri değerlendirir misiniz?

İzmir'in sanat alanındaki en güçlü yanı, bir önce ki sorunuzda dediğim gibi öncelikle sanatçılarıdır ama her türden sanatçılarıdır. İzmir Devlet Opera ve Balesi sanatçısı olarak kurumum adına konuşacak olursam, bir sürü olumsuz koşullar altında yıllarca ezilmeden tüm Türkiye'ye örnek olacak şekilde çalışmalar gerçekleştirdiklerini söyleyebilirim.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin sanata katkıları tüm sanatçıları kapsayacak şekilde olmalıdır. Şu an içinde bulunduğumuz kritik süreçte devletten maaş almayan, devlete bağlı olmayan serbest çalışan birçok sanatçımız var. Hayatın, doğal olarak sanatın sekteye uğradığı bu süreçte bu kişilere yönelik çözümler bulunamaz ise bundan sonraki günler için büyük tehdit oluşacak demektir. Burada her zaman sanatın ve sanatçının yanında olan İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne, İzmir in köklü sanayi kuruluşlarının, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın, İzmir Ticaret Odası'nın ve bankaların İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin çabalarına ortak olmasını temenni ederim... Yurtdışında

bu konuda çok önemli örnekler mevcut. Sanatçıların bu kötü günler bitene kadar yalnız olmadıklarını hissettirecek şekilde el birliği ile onlara yönelik yardım projeleri yaratılması sonraki günler için bizlere bir ümit olabilir.

Ama en büyük tehdit, ülkemizin üst yönetiminde olanların daha gerçekçi çözümleri sunamamasıdır. Sanata, sanatçıya, sanat kurumlarına gereken değer verilmemektedir.

● İzmir'de halkın, iş dünyasının ve yerel yönetimlerin sanata bakışını, ilgi ve desteğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

İzmir'in köklü sanayi kurumlarının sanat bütçeleri olmalı, sanatı, sanatçıyı, projeleri desteklemelidir. Gençleri teşvik edecek çalışmalar içinde olmak gerekir ama bu kurumlarda sanatı bilen, bu süreçleri yönetecek, sanatın içinden gelen kişilere ihtiyaç vardır. Diğer türlü yetersiz kalır. Arkas'ın çalışmalarını beğeniyorum. İzmir'e büyük değer kattılar. Onlara teşekkür ediyorum. İzmir halkına ise her zaman büyük saygı ve sevgi duyuyorum. Gerek eşim Esra Dilmaç ile şahsi projelerimizde, gerek diğer sanat etkinliklerinde bizleri asla yalnız bırakmadılar. Bir sanatçı için İzmir halkı mutluluk kaynağıdır.

● İzmir'de yeni neslin sanata bakışını, ilgisi ve desteğini yeterli buluyor musunuz?

Yeni nesilde özel olarak klasik müziğe, operaya, baleye, tiyatroya ilgi duyan bir kesim

var. Sadece merak ettiği için gelen bir kesim de var. Gençler için yapılması gereken, eğitirken eğlendiren yapıtlar ortaya koymaktır. Bu, senfonik müzik, opera ve bale için daha çok geçerli. Aileler için çocuklar ile ayrıca programlar gerçekleştirmek gerek. Çünkü çocukla birlikte aileler de bilinçleniyor. Sadece İzmir’de değil, ülkemizde bu çalışmalar yetersiz olduğundan, ilginin ve desteğin bu anlamda daha fazlası olabilir diye düşünüyorum. Yarının çağdaş, özgür düşünen, sorgulayan nesilleri bence böyle yetişir.

● **Türkiye’deki sanat eğitimi nasıl değerlendiriyorsunuz?**

Ben 1967 yılında Ankara Devlet Konservatuvarı’na girdim. Tarihi okulumuzda Ahmed Adnan Saygun, Necil Kazım Akses, Ulvi Cemal Erkin, Mithat Fenmen, Cüneyt Gökçer, Muazzez Gökmen, Saadet İkesus Altan, Afro Poli, Walter Strauss ve daha bir-

çok değerli öğretmenimizden ciddi bir sanat eğitimi aldım. Ne yazık ki her şey ve eğitimin birçok dalı gibi sanat eğitimi de şu an da yeterli değil. Ülkemizin sanat eğitiminde de Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün devrimci fikirleri doğrultusunda kuruluş ayarlarına dönmesi gerekiyor.

● **Yaşanan küresel salgının özellikle sizin sanat dallarınıza bugün etkisi ne oldu?**

Gelecekte ne gibi değişimlere neden olacağını düşünüyorsunuz?

Tabii ki seyirci ile yüz yüze gelme şansımızı elimizden aldı bu süreç. Sanatımızdan kaynaklı etkileşim, salonlarda yüz yüze olmadığından sanal olarak devam etmektedir. Sanatçılar salgından dolayı bir araya gelemediği için daha önceki performanslarını sanal ortama sunarak varlıklarını sürdürmeye çalışmaktadır. Dünyamız neleri atlattı. Bu süreç bitene kadar sanal olarak devam edecek bir sanat hayatı var maalesef. Gelecekte ne gibi değişimlere neden olacağını birlikte yaşayıp göreceğiz ama normale döndüğümüzde yine canlı performanslar devam edecektir. Biteceğini asla düşünmüyorum.

● **Okurlarımıza genel anlamda vermek istediğiniz mesajlar, paylaşmak istediğiniz tespitler, görüş ve önerileriniz nelerdir?**

Burada okurlarınıza son söylemek istediğim, sanattan uzaklaşmasınlar. Her zaman sanatın ve sanatçının yanında olsunlar. Çocuklarını muhakkak sanat ile tanıştırsınlar. Onları her şey normale döndüğünde lütfen götürebildikleri tüm sanat etkinliklerine düzenli bir şekilde götürsünler. Zaman yok bahanesine sığınmasınlar. Lütfen bunun için zaman yaratınlar rica ediyorum. Çünkü Büyük Atatürk’ün söylediği gibi biliyorsunuz; “Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir”.

Sözlerimi bitirirken sanat hayatımda her zaman bana destek olan, projelerimizi gerçekleştirmemi sağlayan değerli eşim Esra Dilmaç’a teşekkür ederim. O olmasaydı bugüne kadar gerçekleştirdiğim konserler bu kadar başarılı olamazdı. Tek başına hep koca bir ekip gibi çalıştım. Son yıllarda benimle birlikte konserlerde şarkı söylemeyi bırakıp, her şeyin kusursuz olması için konserlerin oluşumunda yer almayı seçti.

Her şey normale döndüğünde sizler ile yeniden konserlerimizde buluşmak için sabırsızlanıyoruz. Bu röportajda emeği geçen herkese teşekkür eder, derginize uzun yıllar başarılar dilerim.

Meryem Fulya YAZICIOĞLU

Opalinlerin renkli dünyasına yolculuk

Pul, peçete, kartpostal, şeker elekları, çay süzgeçleri, kibrit, magnet, tekke şamdanları... derken 30'uncu yaş gününde eşinin hediye ettiği gülabdan ile koleksiyonculuğuna renkli, estetik ve fonksiyonelliğiyle öne çıkan opalin camları da ekleyen Prof. Dr. Hale Okçay'ın hayalinde eşi ile birlikte mini bir "Okçay Müzesi" kurmak, koleksiyonlarını orada sergilemek, bilgileri paylaşmak var.

İzmir'in geçmişten getirdiği çok kimlikli yapısının etkisiyle koleksiyona ve koleksiyonlulara bakışının pozitif olduğuna dikkat çeken Hale Okçay ile opalini, koleksiyoner olma fikrinin nasıl oluştuğunu konuştuk.

● Koleksiyonerlik hikayeniz nasıl başladı?

Koleksiyonerlik geçişim çocukluğuma dayanıyor. Babam iyi bir "pul" ve "ilkgün zarfları" koleksiyoneri idi, onu görüp minik pul defterime pulları dizmekle başladı serüvenim. İlkokul yıllarımda ilk kez kağıt peçete ile tanıştım pek kıymetli bir şeydi ve toplamaya başladım. Yine o dönemde simli-pullu yılbaşı kartpostalları ve plastik nikah şekeri kutuları kız çocukları için cazip bir koleksiyon objeleri idi. Ailemden ve çevremden aldığım destekle biriktirme işine iyice ısındım. Ortaokulda dünyanın birçok yerinden penfriendler (yabancı dil ile iletişimin sağlandığı mektup arkadaşı) edindim ve kağıt peçetelerim

Otuzuncu yaş günümde eşim opalin bir gülabdan hediye etti bana, opalin maceramın temelini atmış oldum. Renkli, estetik ve fonksiyonel ürünler olması onları çekici kılıyordu ve bu da beni cezbediyordu.

çeşitlendi. Lise çağlarında peçete koleksiyonumu kuzenlerime verdim, onlar devam ettiler ve yıllar sonra zenginleşmiş olarak bana geri geldi. Şimdi hala devam eden binleri geçkin bir peçete koleksiyonum var. Eğitim hayatı, çalışma hayatı, evlilik, çocuk büyütme derken bu uğraşım biraz sekteye uğradı.

30 yıl kadar önce Selçuk'ta bir antikacıda küçük gümüş delikli bir kepçe gibi bir obje dikkatimi çekti. Ne olduğunu sordum, çay süzgeci olduğunu söylediler. Hoşuma gitti ve aldım. Sonradan Cumhuriyet gazetesinde bir büyükelçi eşinin röportajında bu mini kaşıkların "şeker eleği" olduğunu öğrendim ve araştırma-toplama serüvenim başladı. Sanıyorum Türkiye'de bu konudaki tek koleksiyonerim.

Şeker eleklerimin yanı sıra güzel bir çay süzgeçleri koleksiyonum oluştu, çay süzgeçlerinin şeker eleği ile benzerliği beni bir akraba koleksiyon sahibi yaptı.

Opalinlerimin yanı sıra cam objeler de ilgi alanım içinde. Aslında opalini camdan ayırmak mümkün değil, çünkü üretim ve kullanım amaçları aynıdır. Birazdan anlatacağım opalin objelerimle aynı biçimde cam ürünlere de sahibim.

Çocukluğumdan bir anı olan ve o dönemin hatırası olan birkaç tane likör kadehim bugün 300'ü geçkin bir sayı ile zarif bir koleksiyona dönüştü.

Bir arkadaşım için biriktirmeye başladığım kibritler de kendi başına bir koleksiyon oldu.

Gezdiğim yerlerden aldığım magnetler

Opalinlerin yanı sıra cam objeler de ilgi alanım içinde. Aslında opalini camdan ayırmak mümkün değil, çünkü üretim ve kullanım amaçları aynıdır. Opalin objelerimle aynı cam ürünlere de sahibim.

bir başka koleksiyon

objelerim oldu.

Süleymaniye tekke şamdanlarım var onlar da ayrı bir koleksiyon benim için.

● Neden Opalin objeler?

Otuzuncu yaş günümde eşim opalin bir gülabdan (gülsuyu saklamak ve ikram etmek için kullanılan karnı geniş, boynu uzun, ağız delikli bir tür şişe) hediye etti bana, opalin maceramın temelini atmış oldum. Opalini tanımaya, hususiyetlerini anlamaya okumaya başladım. Renkli, estetik ve fonksiyonel ürünler olması onları çekici kılıyordu ve bu da beni cezbediyordu. Opalin öyle bir malzeme ki; insanı büyüleyen, geçmişe götüren ve hayal kurdurabilen bir yapısı var. Koleksiyonumdaki ürünlerin çoğu antika değerini taşıyan ürünler, bu da geçmişin bugüne taşınmasına vesile oluyor. 1990'ların sonunda İzmir'de ilk kez düzenlenen bir antika müzayedesinde beyaz taş opalin bir meyvelik gördüm, bu benim çocukluğumda anneannemin evinde olan meyvelik aynısı idi. Büyük çekişme ile o meyveliği aldım ve bu enteresan olay benim opalin aşkıma iyice alevlendirdi.

● Opalin objelerin kullanım yerleri ve işlevlerinden söz eder misiniz?

Opalin aslında bir cam türü. 2500 yıldır camın varlığı insanlık tarihinde söz konusu... Mısır firavunlarının çok kıymet verdiği ve ustalarına ürettirip mezarlarına konmasını emrettikleri objeler bunlar. 16. yüzyılda Venedik Dükalığı'nda camın ve opalinin bir

sanat ve ticaret ürünü olmasının temelleri atılıyor. Opalin cam, içine kemik külü tozu, antimon bileşikler ya da kalay dioksit katılarak saydamlığının kırılması diğer bir deyişle opaklaştırılması sonucu ortaya çıkan bir ürün. En çok bilinen süt opalin - beyaz opalin denilen türüdür. Fakat mavi, turkuaz, pembe, sarı, yeşil ve siyah renklerde olanlar da çok rağbet gören ürünler... Opalinin ışığa tutulduğunda ateş kırmızısı bir hal alması, o objenin ateş opal olarak anılmasını sağlıyor. 19. yüzyıl opalinin altın çağı olarak adlandırılmaktadır. Başlıca opalin üretim merkezleri, Fransa'daki büyüklü-küçüklü atölyelerdir. Belçika, Almanya ve İngiltere'de de opalin üretiminin varlığını biliyoruz.

Osmanlı İmparatorluğu'nda cam ve opalin tıpkı Avrupa saraylarında olduğu gibi önemli ve kıymetli bir obje ve saraya bu objelerin hep ithal ikamesi geliyor, bu da opalin az bulunur ve pahalı bir ürün olmasına yol açıyor. Kırılabilen yapısı da onun satış ve kullanım değerini artırıyor. 18. yüzyılın sonunda Derviş Mehmet isimli sanatkâr Venedik'e gönderiliyor ve opalin cam tekniğini öğreniyor. Böylece Osmanlı sarayı için önemli opal üretim sürecini başlatıyor.

● **Koleksiyonunuza dahil ettiğiniz parçaları nerelerden temin ediyorsunuz?**

30 yıllık cam ve opalin biriktirme hikayem bir gülabdan ile başladı, yavaş yavaş antikacılar da opalin ürünleri toplamaya başladım. Yurtdışına çıktığımda gezdiğim antikacılar ve antika pazarlarında sayısız ürünle eve döndüm. Bu ürünleri şu başlıklar altında toplaya-

bilirim:

GÜLABDANLAR: Gülsuyu şişesi anlamından kullanılan gülabdan Osmanlı İslam geleneğinde bir ihtiyaç objesi olarak tasarlanıyor. Doğum, düğün, sünnet, ölüm gibi nedenlerle okutulan mevlitlerde ikram edilen gülsuyunu koymak için cam opal, gümüş şişeler olan gülabdanlar her evde bulunan ürünler haline geliyor. Artık üretilmeyen gülabdanlar bugün bir antika koleksiyon objesi haline gelmiştir. Osmanlı'nın son döneminde saraya ürün imal eden Beykoz Cam Fabrikası'nın çiçek bezemeli gülabdanları bugün hala en çok aranan ürün kaleminde.

BARDAKLAR: Avrupa menşeli olan opalin bardaklar, Osmanlı pazarında daha çok şerbet bardağı olarak ya da su bardağı olarak kullanılmıştır. Bu bardaklara bazen "Ocaklık" adıyla da rastlamak mümkün... Çeşitli renklerde ve ardışık desenlerde üretilen ve evlerde ocakların üzerindeki setlerde sergilenen, misafir geldiğinde ikram için veya iftarda kullanılan bardaklar farklı tonlarda bulunabiliyor.

TAVUKLAR - HOROZLAR: Yine Fransa ve Belçika kökenli olan tavuk ve horoz formundaki opalin objeler, üretim amaçları mutfakta yumurta koymak için tasarlanmış ürünler 6-30 cm aralığına kadar değişen ölçülerde iki parça halinde üretilmiş olup; tavuklar kümes- te oturur formda, horozlar ise ayakta formda tasvir edilmişlerdir. Hem cam hem de opalin

olarak çeşitli renklerde hatta karnaval rengi denilen sedefli renklerde üretilmeye de nadir olarak rastlanıyor. Benim kümeşte 40'tan fazla tavuk ve horoz oturuyorlar.

ŞEKERLİKLER

- LOKUMLUKLAR:

19. yüzyıldan itibaren üretilmeye endüstriyel olarak başlanan şekerlemeler ve lokumlar, batı tipi bonbonlar ve 20. yüzyıl başında tanışılan çikolataları ikram etmek için kullanılan genellikle kapaklı kutulardır. Çok çeşitli form ve süslemelerde karşımıza çıkan bu objeler hem estetik hem de fonksiyonel ürünlerdir. Şekerliklerimin estetik güzellikleri onları içine şeker koymadan (tatlı yememek için) yalnızca sergileme objesi olarak kullanmamı sağlıyor.

VAZOLAR - ŞAMDANLAR: Vazolar çeşitli boy ve renkte, bezemede kesme çiçekleri sergilemekte kullanılıyor. Muhtelif boyları ve renkleri mevcut. Şamdanlar ise genellikle tekli mum tutucular olarak tanımlanır. Şamdanlarım, süt opalinden...

TABAKLAR: Batıda ince işçilikli porselenler modası sürerken, Osmanlı pazarı için çeşitli ebatlarda ikram tabakları üretiliyor. Her boy ve desene renge sahip ürünler bunlar.

DiĞER ÜRÜNLER: Sabun koymak için "musluk başı" denilen küçük tabaklar, parfüm, esans, gül yağı, lavanta yağı koymak için küçük kapaklı şişeler, dekoratif biblo mahiyetinde sepet formunda objeler, minik biblolar koleksiyonumda yer alan diğer ürünleri oluşturmakta...

● **Koleksiyonlarınızı sergileme imkanı buluyor musunuz, İzmir'deki sergi ortamı ve İzmirli-**

İzmir'de koleksiyoner olmak, İzmirliğin koleksiyona, koleksiyonerlere bakışı son derece pozitif. Bunda şehrin geçmişten getirdiği çok kimlikli yapısının etkisinin büyük olduğunu düşünüyorum.

lerin ilgisini değerlendirir misiniz?

Koleksiyonlarımın tümünü evimde bulunduruyorum. Evimin fiziksel imkanı tümünü rahatlıkla sergilememi mümkün kılmıyor. Örneğin likör kadehlerim kutularda bekliyor, ara sıra çıkarıp

özlem giderip yeniden kaldırıyorum. Camlarım ve opalinlerim dolaplarda, sıkışık nizam yerleşmeleri beni biraz üzse de onlarla bir arada olmak iyi geliyor. Temizlikleri sadece bana ait, gümüş objeler yılda iki kere eşim tarafından özel bir solüsyonla parlatılıyor. Cam/opalin objeler de yılda iki kez yıkanıp kurulanıyor ve sık sık tozları alınıyor. Eşim ile bir "mini Okçay Müzesi" kurmak ve koleksiyonlarımızı orada sergilemek, bilgileri paylaşmak hayalimiz var. Ama bu iktisadi koşullarda şimdilik imkansız gibi görünüyor.

İzmir'de koleksiyoner olmak ve İzmirliğin koleksiyona, koleksiyonerlere bakışı son derece pozitif. Bunda şehrin geçmişten getirdiği çok kimlikli yapısının etkisinin büyük olduğunu düşünüyorum. 18. yüzyıldan itibaren İzmir Sancağı'nın büyük bir ticaret merkezi olması, Levantenlerin şehre kattığı etkiler, Rum, Ermeni ve Yahudi cemaatlerin varlığı farklı ürünlerin Osmanlı pazarına girmesine ve Müslüman halkın bu ürünlerle Anadolu halkından önce tanışmasına sebep oluyor. Tüm bu tarihsel ve sosyolojik birikim Cumhuriyet döneminde İzmir'in ekonomisinde önemli yer tutan İzmir Fuarının açılışı hem ticaretin gelişimi ve hem de sosyo-kültürel gelişmelere açıklığın artmasını destekliyor.

Günümüzde ise bu dinamiklerin yanı sıra 2000'li yılların başında kurulan ve bizim de 10 yıldır üyesi olduğumuz "İzmir Koleksiyon Kulübü" her türden koleksiyoncuyla bir araya getirmeyi amaçlayan, bilgi alışverişi sağlayan bir işlev görüyor. Hiç kuşkusuz İzmir'de

adını ve sayısını bilmediğimiz nice koleksiyoner mevcuttur ve olmalıdır da. Çünkü koleksiyoncu olmak bir kültür mirasını gelecek kuşaklara taşımak gibi bir misyonu da üstlenmektedir. 1990'ların sonunda İzmir'de ilk özel müzayede yapılmış ve oldukça ilgi görmüştü. Daha sonraki yıllarda çeşitli özel girişimciler antika müzayedeleri yaptılar ama sürdürülebilir olamadı. Bugün instagram sayesinde birçok antikacı ve koleksiyoner, ellerindeki ürünlerin satışı için müzayedeler ve açık artırmalar düzenliyorlar.

● **Koleksiyon yapmaya yeni başlayacak olanlara ne gibi önerileriniz var?**

Her şeyin koleksiyonunun yapılabileceğini söyleyerek başlayayım. Bu antika arabalar da olabilir gazoz kapakları da, pul da olabilir fotoğraf makinası da, baston da olabilir çay kaşığı da, çağdaş ressamların tablosu da olabilir tükenmez kalem de... Her şey koleksiyon objesi olabilir. Koleksiyoner olma yolunda ailenin etkisi benim kişisel tarihimde olduğu gibi önemli olsa da bir koleksiyon görerek, bir koleksiyoncuyla tanışarak veya hakkında bir bilgi okuyarak da koleksiyon yapmaya başlanabilir.

Koleksiyoner olmayı biriktirici olmaktan ve giderek çöp evlere dönüşen ruhsal problem olmaktan ayıran en önemli özellik; bilgi ve sistematize olmaktır. Bir koleksiyona başlanıldığı zaman o nesnenin ne olduğuna dair okumaya-araştırmaya başlamak, nesneler deryasında boğulmamak için ilk şart olmalıdır. Zaman faktörü çok önemli bir unsurdur; eğer aileden veya bir başka biçimde bir koleksiyona sahip olunmamışsa, yıllarca sürececek bir süreç başlamış olmaktadır. Nesneyi tanımak, değerini ayırt etmek, arayıp bulmak, takas yapabilmek, üzerine okumak, sergiler, müzayedeler, sosyal platformlarda bulunmak, bilgi alışverişi yapmak gibi uğraşlar da koleksiyoner için vazgeçilmezlerdendir. O halde üç sihirli kelimeyi söyleyelim: Bilgi, zaman, para... Yanlış anlaşılma istemem, koleksiyoner olmak illa çok zengin olmak demek değildir. Burada; işin içine girdikçe, koleksiyonerlerin "nadir parça"

dediği ürünlerle karşılaşmak ve erişme isteği bütçe ile doğru orantılıdır demek istiyorum.

Tavsiyem, çocukları küçük yaşlardan itibaren bir koleksiyoncu yapma yoluna özendirilmektir. Çocuklar, örneğin deniz kenarında iken deniz kabukları toplayabilir, bunların üzerine araştırmaya özendirilebilir, arkadaşları ile değiş tokuş yapabilir, bilgi paylaşabilir, internette sitelere üye olabilir. Bu ve benzeri küçük hamleler ileride belki ona bir altyapı sağlayacaktır. Bizim ilkökul çağımızda okulda koleksiyon yapmak çok önemli idi, yaprak toplar, tasnif eder, onları sergilerdik. Okullarda da bu konuların anlatılmasını arzu ederim ama sanırım olmuyor. Yine de merak böceği insanın içine kaçmaya görsün; gerisi geliyor diyeyim.

İzmir yeni bir Efes kazanacak

Körfez manzaralı, 21 bin kişi kapasiteli Antik tiyatronun gün yüzüne çıkmasıyla İzmir yeni bir Efes kazanacak. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, 29 Ekim 2023'te Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yılını Kadifekale Antik Tiyatrosu'nda olağanüstü bir konserle kutlamayı hedefliyor.

İzmir kent merkezindeki tarihi aksı ayağa kaldırarak turizme kazandırmayı hedefleyen Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, Smyrna Antik Tiyatrosu'ndaki kazı çalışmalarını yerinde inceledi. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile İzmir Büyükşehir Belediyesi arasında imzalanan protokol kapsamında kentteki arkeolojik kazılara destekler sürerken, Başkan Soyer de İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Smyrna Antik Kenti Kazı Başkanı Doç. Dr. Akın Ersoy'dan Smyrna Antik Tiyatrosu'ndaki kazılar hakkında bilgi aldı.

1500 yıllık uyku sona erdi

Smyrna Tiyatrosu'nun 1500 yıl süren uykusundan uyandığını belirten Başkan Soyer, şu bilgileri verdi:

"Milattan Önce 2. yüzyıldan 4. yüzyıla kadar olan süreçte Smyrna (İzmir) antik kentinin sosyo-kültürel merkezi olan İzmir Tiyatrosu, yaklaşık 21 bin izleyici kapasitesiyle Akdeniz'in en büyük tiyatrolarından biri olmuş. Tüm körfezi görecektir şekilde inşa edilmiş olması görkemini daha da artırıyor. Kemeraltı-Agora-Kadifekale rotası için antik tiyatronun gün yüzüne çıkması çok önemli. İzmir yeni bir Efes kazanacak. Agora ve antik tiyatro bu kentin kimliğine ve kimliğinin bilinirliğine çok büyük katkı yapacak. Amaçlarımızdan

biri de 29 Ekim 2023'te Kadifekale Antik Tiyatrosu'nda Cumhuriyetimizin 100. yılını olağanüstü bir konserle kutlamak. Süreç tamamlandığında, İzmir tarih ile estetiğin buluştuğu bir gösteri alanına daha kavuşacak."

Doğu tarafından 16 oturma sırası ortaya çıkarıldı

Yapılan çalışmalar neticesinde tiyatronun 3 kademeli izleyici bölümünün doğu tarafında 16 oturma sırasının ortaya çıkarıldığını söyleyen Soyer, "Batı bölümünde de oturma sıralarına ulaşmak üzere kazı çalışmaları yoğunlaştırılmış durumda. Bununla birlikte Sahne Binası'nda 7 kulis mekanı ile servis koridoru ortaya çıkarılmış. Kulisten 5 kapı ile çıkılan ve mermer plakalarla döşeli olan, oyunların sergilenildiği sahne platformunun kazıları da hızla sürdürülüyor" dedi.

Şehrin tarihi alanlarını iyileştirmeye yönelik Kemeraltı-Agora-Kadifekale projesi, tarihi bölgeye turist çekmek amacıyla 1895 yılındaki İzmir fotoğrafına dönmeyi, bu alanı insanlara sunarak bir yaşam merkezi haline getirmeyi hedefliyor.

Enver
OLGUNSOY

Kabzımal

Tarım ürünlerinin üretimini arttırmak zorundayız. Bu ürünlerin zamanında tüketiciye ulaştırılması ve fazlasını değerlendirme adına dünya pazarlarına belli devlet politikalarıyla sunulması sağlanmalıdır.

Tarım ve tarımsal üretim, en önemli sorunu haline geldi. Bunu pandemi dönemi iyice açığa çıkardı. Manav ve pazaryerleri yangın yeri. Hoş bunda eskiden "kabzımal" denen aracılardan rolü çok büyük. Ülkemizdeki "aracı" mafyası egemenliği bir türlü kırılmadı. Üreticiden su parasına alınan ürünler, fahiş fiyatlara manav ve pazar yerlerinde boy gösteriyor. Günümüzde, özellikle sebze fiyatları uçtu gitti. Tükettiğimiz diğer ürünlerle kıyaslandığında, sebze fiyatları anormal pahalı. Pazarcıya soruyorsun aldığı fiyatın yüksek olduğunu ifade ediyor, üreticiye soruyorsun ondan çıkış fiyatı pazar fiyatının dörtte biri. Peki aradaki uçurum nasıl meydana geliyor? Bu konu artık iyice can acıtır hale geldi. Hale dedim de Hal'e giren sebze meyve acaba üretimin yüzde kaç?

Büyük bir miktar sebze ve meyvenin halin kapısını bile görmediği, bilmediği gerçeğini ne zaman halledecek bu ülke? Ayrıca bu aracılardan

büyük bir bölümü üreticiye parasını bölük pörçük ödüyor ve bazen de hiç ödemiyor. Bir defa, kesinlikle peşin almıyor, "satarsam istediğim zaman veririm" diyor. Büyük bir bölüm üretici bu araçlara "mecburcu" olduğu için de onların tüm şartlarını kabullenmek zorunda kalıyor. Bu arada Hal'e ürünün gitmemesi de Hal rüsumlarının yüksek olması ile izah ediliyor.

Tarım ve tarım ürünlerinin ve bu konu ile uğraşan tüm tarafların, çok büyük daha başka sorunları da var. Hepsini birden yazmaya kalkarsak destan olur. Tabi ki başta tarımdaki uygulanan yanlış politikalar geliyor. Bunun sonucunda en önemli sorun, hatta "tarımda çöküş", arzda olan azalış olarak ortaya çıkıyor. Yani üretici artık tarımdan kopuyor, toplam tarım alanları azalıyor. Hatta şimdiye dek hiç olmadığı kadar ekilebilir tarım alanı düşüşü ve tarım yapan üretici azalması yaşamadı ülkem. Türkiye'de tarım yapmaya çalışan üreticilerin de hali ortada. Medya

sürekli traktörüne haciz gelen üretici haberleri yapıyor.

Burada bu "düşüş" miktarların yüzde-lerini vererek yazıyı rakamlara boğmak istemem, zaten buna gerek de yok, çarşıya pazara çıkan her birey bunu görüyor. Tarım ürünü ihraç edilen ülke otoriteleri çeşitli problemler nedeni ile ithalatı sınırlandırınca, ülkem insanı ancak o zaman ucuz sebze yüzü görebiliyor. Rusya domates alımını keserse, "sorunlu" bulunan domatesler ülkem insanına ucuz olarak verilmek zorunda kalınıyor.

Aslında ülkemizin tarım potansiyeli mükemmel. Ülkemizin özel coğrafi yapısı nedeniyle birbirinden çok farklı özelliklere sahip bitki türlerinin değişik bölge ve mevsimlerde yetiştirilme imkanı var. Az sayıda ülkenin sahip olduğu bu olumlu nitelikler gerektiği ölçüde değerlendirilemiyor. Türkiye'de 170 civarında kültür türünün yetiştirildiği göz önüne alınırsa ülkemizin potansiyeli daha iyi anlaşılacaktır. Ama gelin görün ki bu potansiyeli değerlendirebilecek tarım politikaları anlayışından yoksunuz. Türkiye tarımının geleceği konusunda ulusal bir hedefimiz de yok. Tohum ve

teknoloji başta olmak üzere, bütün "kritik girdiler" dışa bağımlı, sadece "girdiler" değil son yıllarda neredeyse her gıda ürünü özellikle bakliyat, buğday, olmak üzere her şey dışa bağımlı. En küçük sıkıntıda gelsin ithalat... Sonuçta kendi çiftçimiz ya hazırda varsa yiyecek ya da el kapılarında "ne iş olursa yaparım abi" rolüne soyunacak. Traktörünü, tarlasını kaybedecek. Zaten mecburen tarımdan kopacak. Ama, kaybetmeyenin de ürettikleri su parasına elinden gidiyorsa işte orada bir yanlış var demektir. Hiç kimsenin bu üreticileri tarımdan koptuğu için eleştirmeye hakkı yoktur.

Tarım ürünlerinin üretimini arttırmak zorundayız. Ürün arzı artarsa, bu ürünlerin zamanında tüketiciye ulaştırılması ve fazlasını değerlendirme adına dünya pazarlarına belli devlet politikaları uygulanarak sunulması sağlanmalıdır. Artık bıçak kemiğe dayandı, pandemi şartları bunu ülkemize dayatıyor. Acilen bilimsel bir planlama ile, bunu yapamıyorsa başarılı ülkeleri (örneğin Hollanda) kopyalayarak temel gıda sorunumuzu vaktinde çözmeliyiz. Aksi takdirde çözen ülkelerin kapısında insanımızı doyurmak için haydi sıraya...

Dr. Gökalp
MÜSTECAPLIOĞLU

Birçok hastalığın alt yapısı aynı

Birçok aileyi çocuklarının rahatsızlığı sebebiyle üzen, otizm, disleksi, hiperaktivite kadar değildir. Her çocuğa özel beslenme programıyla tedavi edilemez bir bozukluk olmaktan çıkabilir.

tizm, hiperaktivite, dikkat bozukluğu, disleksi, depresyon, şizofreni, bipolar bozukluk sık sık duyduğumuz rahatsızlıklar...

Ve, bütün bunların alt yapısında hep aynı sorun var.

Son araştırmalara göre vücudumuzdaki hücrelerin yüzde 90'ı -ki bu çok büyük bir oran- bağırsak florasında yaşıyor. Sağlıklı bir insan vücudunda belli bir mikrop dengesi vardır ve bu denge bozulduğunda, birçok hastalık sindirim sisteminde bağırsak florasına göre yerleşir. Çocukluk döneminin çok önemli birçok hastalığı da böyle oluşur; otizm, hiperaktivite, disleksi bunlardandır.

Örneğin otizm... 1985 yılında 2 bin 500 doğumda bir görülen otizm, günümüzde 68 doğumda bir görülmeye başladı. Bu denli yüksek artışın ana nedeni beslenme yanlışları ve bunlarla alınan toksin ve ağır metallerdir. Hasarlı, geçirgen bağırsak duvarı ve anormal bağırsak florası nedeniyle beyin ve beden toksinlenmesi sonucu bu hastalıkların zemini oluşmaktadır.

Yapılan araştırmalar gösteriyor ki, aslında otizm, disleksi, hiperaktivite

teşhisi konulan çocukların beyinleri tamamen normaldir, bu çocukların bağırsak florası ise anormaldir.

Bu anormal flora nasıl oluşur? Çocuklar bu yapıyı da ailesinden alırlar. Ebeveynin bağırsak florası anormal ise, o da aynen çocuğuna geçirir. Bunun sonucunda, bozuk sindirim sistemi nedeniyle çocukta toksisite oluşur. Yani bebeklerin yediği, içtiği şeyler aslında beyni büyütmesi gerekirken, tam tersine çocuklarda toksisiteye sebep olarak sorunlara yol açar.

Toksinlerin etkisi

Bebekler steril sindirim sistemleriyle doğarlar. Hayatlarının ilk 20 gününde, bu steril bağırsak iç yüzeyi çocuğun bağırsak florasını oluşturan bir dizi mikrop karışımıyla dolar. Bu flora doğum esnasında oluşur, yani çocuklar florasını özellikle annesinden alır. Sağlıklı bir durumda, bağırsak florasında vücutta çok sayıda önemli fonksiyonu yerine getiren faydalı bakteriler baskın durumdadır. Ama, faydalı bakteriler yeterli bir dengede yerleşmemişse ve zararlı bakte-

riler bağırsaklara egemen olursa, hayatlarının ilk 2 yılında çocuğun sindirim sistemi, çocuk için bir beslenme kaynağı olmak yerine büyük bir toksisite kaynağına dönüşür. Çocuğun bağırsağında üretilen

yüzlerce farklı toksin, bağırsak yüzeyinden emilerek kan dolaşımına karışır, beyne taşınır ve beyni toksisiteyle tıkar. Bu süreçte bağışıklık da bozulmuştur. Ve sık yaşanan kulak enfeksiyonları, göğüs enfeksiyonları, soğuk algınlıkları görülmeye başlar. Neticede, bu çocuklar hayatlarının ilk yıllarında sayısız antibiyotik tedavisi alır. Her bir antibiyotik tedavisi çocuğun bağırsağındaki faydalı bakterilere zarar verir, zararlı bakterin artmasına sebep olur. Bunlar çocuğu otistik, hiperaktif veya dislektik yapan, bağırsaktan beyne giden yüzlerce toksik madde üreten mikroplardır.

Öğrenme zorluğu böyle başlıyor

Bebekler 5 duyu organlarıyla dünyayı keşfederler. Tüm bu bilgiler beyinde işlenir ve çocuk normal şekilde büyür. Otistik çocuklar normal gözlere, kulaklara, dokunma hassasiyetine ve tat alıcılara sahiptir. Bu duyu organlarının topladığı tüm bilgiler, iş-

Otistik, dislektik, hiperaktif bireylerde beslenme problemleri yaygındır. Otistik çocuklar yemek arzusu, gıda intoleransları ve bağımlılıklardan oluşan bir kısır döngüye hapsolurlar.

lenmek ve bunlardan öğrenmek için beyne aktarılır. Bakarak, dinleyerek, tat alarak ve dokunarak, bebek ve yeni yürümeye başlayan çocuk iletişim kurmayı ve uygun bir şekilde davranmayı öğrenir.

Ancak, beyin toksisite ile tıkanır, bu duyu bilgileri işleyemez ve bunlardan bir şey öğrenemez. Sonuç olarak, çocuğun duyduğu, gördüğü, dokunduğu ve tat aldığı her şey, çocuğun kafasında bazen korkutucu, bazen keyifli, bazen de bunalıcı bir sese dönüşür. Çocuk faydalı şeyleri yeterince öğrenemez. Bu durum çocuğun hayatındaki en hassas dönemde, yani konuşmanın, normal iletişimin ve normal davranışın öğrenildiği ilk 2 yılda geliştiği için, bunlar otistik, dislektik ve hiperaktif bir çocuğun edinemediği beceriler haline gelir.

Otistik, dislektik, hiperaktif bireylerde beslenme problemleri yaygın olup, çiğneme güclüğü, besin seçiciliği, takıntılı yeme gibi davranışlar sıklıkla görülür.

Bu çocukların aynı besinleri yememeye, yemeğin renklerine, yemeğin dokusuna (yumuşak ve sert), yemeğin acı-tatlı-ekşi olmasına, yemeğin sıcak-soğuk olmasına, yemeğin kokusuna karşı takıntılı davranışları vardır.

Hayatlarının ikinci yılında bir noktada bu çocuklar diyetlerini genelde tatlı ve nişastalı birkaç besinle sınırlarlar. Otistik çocuklar yemek arzusu, gıda intoleransları ve bağımlılıklardan oluşan bir kısır döngüye hapsolurlar ve yoğun yardım olmadan bu döngüyü kıramazlar. Ayrıca, bu çocuklar, bağırsaklarının aşırı geçirgen olmasının ve beslenmede çok seçici olmalarının sonucu olarak, pek çok vitamin ve mineral eksikliği yaşarlar.

Gıdalar ilacımızdır

Bunun için bağırsak florasını tekrar dengeli hale getirmemiz, o patojenik mikroplardan kurtarıp yerlerine dengeli, sağlıklı bakterileri yerleştirmemiz gerekir. Bu şekilde bağırsak duvarını tamir edilebilir. Yani toksisite akışını durdurulur. Bunu yapabildiğimizde vücut kendi kendini temizleyen bir yapı olduğu için beyin, kalp, akciğerler, dolaşım sistemleri temizlenir.

Bunlar gerçekleştirilince çocuk tekrar öğrenmeye başlar. Beyni temizlenir, artık otizm, disleksi, hiperaktiviteyle ilgili bir sorun yaşamaz hale gelir. Marifet, çocuğun duyu-sal verileri işlemesine ve bunlardan bir şeyler öğrenmesine imkan tanımak, beyne giden toksin akışını durdurur. Toksin akışını durdurmak için toksisitenin kaynağına, yani çocuğun sindirim sistemine odaklanmamız gerekir. Bağırsak duvarını tamir et-

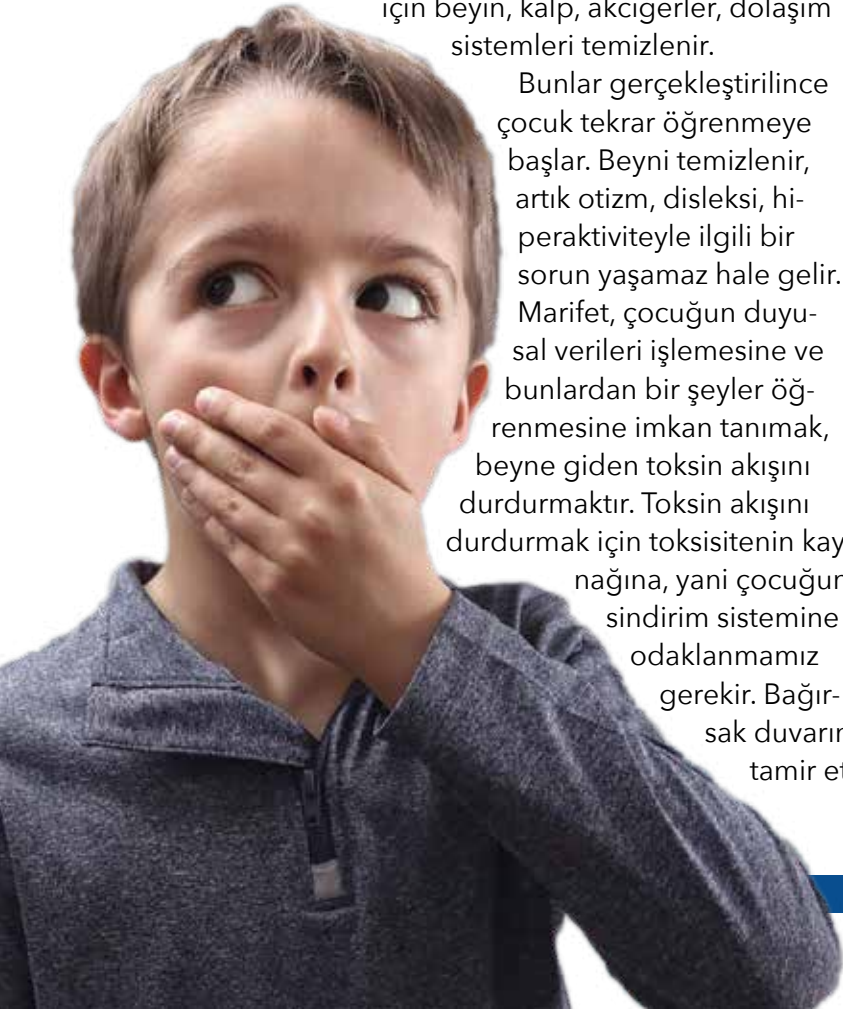
memiz, hastalığa neden olan mikroplardan kurtarmamız ve normal bağırsak florasını yeniden oluşturmamız gerekir.

Bu hedefleri gerçekleştirdiğimiz zaman, çocuğun sindirim sistemi onu zehirlemek yerine vücudunu beslemeye başlayacaktır. Normal bağırsak florasının yeniden oluşturulması çocuğun bağışıklık sistemini yeniden dengeleyecek ve olması gerektiği şekilde çalışmasını sağlayacaktır. Bağışıklığın yeniden dengelenmesi, otistik çocuklarda tipik olarak görülen alerjiler, gıda intoleransları ve otoimmüniteyle başa çıkmalarına da yardımcı olacaktır.

Yani otizm, disleksi, hiperaktivite esasen bir beslenme bozukluğudur. Ne yediğimiz çok önemlidir. Sindirim sistemimiz uzun bir tünel gibi, oraya ne verirsiniz karşılığını alıyorsunuz. O yüzden gıdalar bizim en önemli ilacımızdır aslında.

Taze ve doğal ürünler

Taze veya dondurulmuş ve evde pişirilen tüm etler, taze veya dondurulmuş ve evde pişirilen balıklar ve kabuklu deniz ürünleri, kaliteli yumurtalar, fermente süt ürünleri (doğal, katkısız yoğurt, peynir, tereyağı, kefir, vb.), nişastalı olanlar hariç tüm sebzeler, tüm olgun meyveler (ham meyveler bolca nişasta içerir), katkı maddesi içermeyen kurutulmuş mey-

veler, işlenmemiş kabuklu yemişler ve çekirdekler, soğuk sıkım yağlar, doğal işlenmemiş bal, unlar yerine kabuklu yemişlerden / yağlı tohumlardan yapılan unlar kullanılabilir (öğütülmüş badem unu gibi). En kıymetli ilaç sayılacak sihirli bir gıda-

mız ise, terbiye edilmemiş, kemik suyuna çorbalarıdır. Ayak paça, kelle paça, işkembe çorbaları en önemli ilaçtır.

Otizm, disleksi, hiperaktivite teşhisi konulmuş çocuklarda, çölyak hastalığının daha sık görülmesi kesinlikle bir tesadüf değildir. Beslenme planından ilk çıkarılması gereken şeyler makarna, ekmek, börek, çörek gibi gluten içeren tüm besinlerdir. Otistik çocukların hemen hepsinde bağırsak ve mide problemleri olması da sürpriz değildir. Bunun yanı sıra her türlü şekerler mutlaka önlenmelidir. Patates gibi nişastalı sebzeler, laktoz içeren sütler beslenme programından çıkarılmalıdır.

Fazla takviye vermeyi tavsiye etmiyoruz. Çocuğun besini yemekten alması gerekir.

Bağıışıklığın yeniden dengelenmesi, otistik çocuklarda tipik olarak görülen alerjiler, gıda intoleransları ve otoimmüniteyle başa çıkmalarına da yardımcı olacaktır.

Ancak, bağırsağı iyileştirmek, bağıışıklığı ve beyin fonksiyonunu eski haline döndürmek için gerekli olan birkaç takviye vardır. Bunlar; öncelikle probiotiklerdir. Sonra, AA (araşidonik asit) beyindeki en yoğun yağ asididir.

Araştırmalar otizm, disleksi, hiperaktivite, şizofreni, bipolar bozukluk ve depresyon hastalarının normalde bulundukları hücre zarlarından büyük ölçüde AA kaybettiklerini göstermektedir. AA; et, yumurta ve süt ürünlerinde bulunan hayvan yağlarından alınır. Ayrıca; Omega-3 ve Omega-6, ve de A vitamini. A vitamini kaynakları; et, yumurta ve süt ürünlerinde bulunan hayvansal yağlar ve balık yağıdır.

Sonuç; birçok aileyi çocuklarının rahatsızlığı sebebiyle üzen, otizm, disleksi, hiperaktivitenin kader olmadığını ve tedavi edilemez bir bozukluk olmadığını altını çizmemiz gerekir. Bu bireylere uygulanacak olan beslenme tedavisi, her birey için ayrı ayrı değerlendirilmeli ve her çocuğa özel bir beslenme programı hazırlanmalıdır.

Oya DEMİR

Çevrede meydana gelen olumsuz yönlerdeki değişimlerin insan sağlığı ile olan ilişkisi, ancak insan eliyle meydana gelen çevresel zararların azalması ve doğal bir dengenin kurulması ile mümkündür.

Canımız çevreye EMANET

İçinde yaşadığımız dünyada havadan suya, besinlerden kimyasallara kadar pek çok şey insan sağlığını tehdit ediyor.

Kaliteli insan yaşamını etkileyen çevresel faktörler ile insan sağlığı arasındaki ilişki oldukça karmaşık bir yapı olsa bile gürültü, toprak jenerasyonu, biyolojik çeşitlilik kaybı, iklim değişikliği, statosferik ozonun incelmesi vb. farklı şeylerin etkilerini gözardı etmek mümkün değil.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) sağlıklı çevre yoluyla hastalıkların önlenmesi ile ilgili raporunda Av-

rupa Bölgesi dahilinde 53 ülkedeki tüm ölümlerin yüzde 12-18'inden çevresel stres kaynaklarının sorumlu olduğunu ifade ediyor.

İngiltere'de çok yeni alınan bir karar, aynı zamanda dünyada bir ilk, çevre ve insan sağlığı ilişkisini oldukça açık bir şekilde gözler önüne seriyor. İngiltere'de 2013 yılında 9 yaşındaki Ella Kissi-Debrah, Londra'nın güneyindeki evinin çevresinde trafiğin neden olduğu hava kirliliğinin artışı nedeniyle astım krizi geçirerek hayatını kaybetti. 2010'un Ekim ayına kadar sağlık sorunu yaşamayan Ella,

göğüs enfeksiyonu ve nefes alma zorluğu nedeniyle 3 yılda 27 kez hastaneye kaldırılmıştı. Raporlar Ella'nın 'kanunsuz derecede kirlilik olmasa ölmeyeceğini' kanıtladı. 7 yıl süren hukuk mücadelesi sonunda mahkeme kararı uyarınca Ella'nın ölüm belgesinde ölüm nedeni 1a) akut solunum yetmezliği, 1b) şiddetli astım ve 1c) hava kirliliğine maruz kalma şeklinde belirtilecek.

Hava kirliliğinin yanı sıra farkında olduğumuz ya da olmadığımız ama insan sağlığı ile doğrudan ilişkili çevre etkilerinin en önemlilerinden bir tanesi ise gürültü... Avrupa Çevre Ajansı (AÇA) tarafından yayınlanan 'Avrupa'da Çevresel Gürültü-2020' Raporu, gürültünün, özellikle de trafik gürültüsünün insan sağlığını ve yaşam kalitesini etkileyen en önemli etkenlerden biri olduğunu vurguluyor. Ayrıca,

Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) bazı verilerine göre de hava kirliliğinden sonra insan sağlığını etkileyen ikinci büyük çevre sorunu: Gürültü.

Çevresel gürültünün bir yılda 48 bin yeni kalp hastalığı vakasına, 12 bin erken ölüme neden olduğu, 22 milyon kişinin bu durumdan kronik olarak büyük ölçüde rahatsız olduğu, 6,5 milyon kişinin önemli ölçüde kronik uyku bozukluğu ve okul çağındaki 12 bin 500 çocuğun uçak gürültüsü nedeni ile okulda okuma bozukluğu yaşadığı mevcut verilere bakılarak belirtiliyor.

İnsan sağlığını etkileyen bir başka önemli çevre sorunu ise kömürlü termik santraller. Temiz Hava Hakkı Platformu tarafından ülkemizde ilk defa bir enerji projesi için açıklanan Sağlık Etki Değerlendirmesi Raporu'nda, termik santralin çalıştığı 35 yıl boyunca; hava kirliliği nedeni ile 24 şehirde 11 milyon insanın sağlığının olumsuz etkileneceği ve planlanan kirlilik nedeni ile 3 bin 200 erken ölümün gerçekleşebileceği belirtiliyor.

Bir diğer insan sağlığını tehdit eden çevre faktörü ise tehlikeli kimyasallar. Bazı kimyasalların insan sağlığına verdiği zararları tam olarak söylemek mümkün olmasa bile, kimyasalların hem insana hem doğaya ve ekosistemlere verdiği tahribatın boyutları göz ardı edilmemelidir. AB bu riski azaltmak için çaba harcayan ve vatandaşlarını korumak için REACH yasası ve kimyasallar ile ilgili tasarımları tekrar gözden geçiriyor. Ayrıca; Avrupa İnsan Biyo-İzlem İnisiyatifi (HBM4EU), vatandaşlarının kimyasallara maruz kalmasını inceliyor.

2005 yılından sonra, Türkiye ile AB arasında üyelik görüşmelerinin başlamasıyla birlikte çevresel önceliklerin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, ulusal kalkınma politikaları ile ulusal sağlık politikalarında da çevre ve sağlık konuları yer almaktadır.

Çevrede meydana gelen olumsuz yöndeki değişimlerin insan sağlığı ile olan ilişkisi, ancak insan eliyle meydana gelen çevresel zararların azalması ve doğal bir dengenin kurulması ile mümkündür. Bu dengeyi sağlamak için ise hükümetlere, özel ve kamu sektörüne, sivil toplum kuruluşlarına ve bireylere çok büyük görevler düşmektedir. Unutmayalım ki sağlıklı, kaliteli ve uzun bir yaşam ancak sağlıklı bir çevrede mümkün olabilir.

Yerküre üzerindeki erişilebilir tatlı su miktarı, dünyanın toplam su varlığının yüzde 1'inden bile az. Oysa, gıda güvenliği, ekonomik büyüme, iklim değişikliği ile mücadele gibi birçok alanın temelinde, su kaynaklarının sürdürülebilirliği yer alıyor. Fakat bugün geldiğimiz noktada, su kıtlığı tüm dünyanın yaşadığı en büyük sorunlardan biri olarak ön plana çıkıyor. Türkiye de, sanılanın aksine su zengini bir ülke değil, hatta tam tersine yılda kişi başına düşen 1519 metreküplük su miktarı ile "su sıkıntısı çeken" bir ülke konumunda.

Türkiye nüfusunun 2030 yılında 100 milyona ulaşacağı ve kişi başına düşen su miktarının 1120 metreküpe gerileyeceği öngörülüyor. Bu öngörüler, Türkiye'nin "su fakiri" olma yo-

lunda ilerlediğine işaret ediyor. Bu arada, iklim değişikliğinin yarattığı olumsuz etkilerin artması ile birlikte, kuraklık da Türkiye için çok önemli bir risk temsil ediyor.

İklim değişikliği en çok Akdeniz Havzası'nı etkiliyor. Avrupa ve Akdeniz Havzası'ndan 43 ülkenin yer aldığı Hükümetlerarası Akdeniz İçin Birlik kuruluşunun hazırlamış olduğu rapora göre, bölgede sıcaklık artışı dünyanın diğer bölgelerine oranla daha yüksek. 600 bilim insanının çalışmalarının aktarıldığı rapora göre, Akdeniz Havzası'ndaki ortalama sıcaklıklar endüstri devrimi öncesindeki döneme kıyasla 1,5 derece arttı. Aynı dönemde dünyanın diğer bölgelerindeki sıcaklık artışı ise ortalama 1,1 derece ola-

Su krizi kapıya dayandı

Türkiye 'su fakiri' olma yolunda ilerliyor. 2030 yılında Türkiye'de kişi başına düşen su miktarının 1120 metreküpe gerileyeceği düşünülüyor.

rak kaydedildi.

Raporun sonuçlarına göre 2040 yılına kadar Akdeniz'deki sıcaklık artışının 2,2 dereceyi bulacağı tahmin ediliyor. Yüzyılın sonuna doğru ise sıcaklık artışının Akdeniz'in bazı bölgelerinde 3,8 dereceye ulaşacağı öngörülüyor. Uzmanlar, bölgede "su kıtlığı yaşayan insanların" sayısının önümüzdeki 20 yıllık sürede 180 milyondan 250 milyona yükseleceğine dikkat çekiyor. Akdeniz'i bekleyen sorunlar arasında sıcaklık artışına bağlı olarak toprak kalitesinin düşmesi, kuraklık nedeniyle ekin kaybı, sıcaklık dalgaları, deniz ürünlerinin azalması yer alıyor.

Son 3 ayda kuraklık düzeyleri yükseldi

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün Türkiye'deki son 12 aylık kuraklık analizlerini değerlendiren TEMA Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Deniz Ataç, "Orta ve kuvvetli kuraklık görülen bölgeler Orta Karadeniz, Doğu Karadeniz, Kuzey Ege, Batı Marmara Bölgeleri olarak sıralanıyor" diyor.

Ataç'ın yorumları şöyle: "Covid-19 salgını nedeniyle su kullanımının daha

da arttığı 2020 yılında, baraj seviyeleri özellikle İstanbul ve İzmir için oldukça düşük durumda. Doğu Anadolu'da Kars, Erzurum, Erzincan, Van illeri, İç Anadolu'da Kırşehir, Kayseri, Güneydoğu'da Bitlis kuraklık görülen yerler arasında. Oysa son 3 aylık kuraklık verilerine bakıldığında ülkenin büyük bölümünde orta, şiddetli, çok şiddetli ve olağanüstü kuraklıkların yaşandığı görülüyor. 2020 yılı sonbaharında yurdumuzun aldığı ortalama 65,8 mm'lik yağış, uzun yıllar ortalaması olan 140,6 mm'nin ve geçen yıl sonbahar yağışlarının (74,3 mm) altında. Yağışlarda normaline göre yüzde 53, geçen yıla göre yüzde 11 azalma meydana geldi. Tüm bölgelerimiz normallerinin altında yağış aldı ve en fazla azalma yüzde 59 ile İç Anadolu Bölgesi'nde gerçekleşti. Ege ve Karadeniz Bölgeleri'nde ise son 40 yılın en düşük yağışlı sonbaharı yaşandı. Bu kuraklıkların havzaların su verimlerine de yansımaları kaçınılmaz olacak. Bu durumun şimdiden bir su kıtlığına neden olacağı söylenemezken, benzer kuraklık kış mevsiminde de yaşanırsa gelecek yılın su kıtlığı yaşanacak bir yıl olacağı söylenebilir."

İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi Meteoroloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Sevinç Asilhan, Türkiye'nin son 10 yıllık dönemde kuraklığın en şiddetli dönemini geçirdiğini ifade ederek, alınacak kuraklık tedbir ve stratejilerinin gelecek kuşakları da olumlu yönde etkileyeceğini belirtti.

Su talebi ve kullanımının arttığını, yağışlarda azalma ve küresel sıcaklık artışının da su havzalarının üzerindeki kuraklık ve su stresini fazlaştırdığını vurgulayan Prof. Dr. Asilhan, yapılması gerekenleri de şöyle sıraladı:

"Alacağımız kuraklık tedbir ve stratejileri

Kuraklığı önle yarını kurtar

gelecek kuşakları da etkileyecek. Sürdürülebilir su kaynakları için doğal çevre, yeşil alanlar ve ormanlar korunmalıdır, ağaçlandırma yapılmalıdır. Su kullanımının en fazla olduğu sulama ve endüstri sektörlerinde su tasarrufuna yönelik yenilikçi yöntem ve cihazlar kullanılmalı, proses suyu tekrar arıtılıp kullanılmalıdır. Evlerde bireysel tedbirlerle su tüketiminin 10'da 1'e, hatta 100'de 1'e kadar azaltılabileceği hatırlatılmalıdır. Su kaynakları yönetim planlarının kuraklık şiddetinin derecesine bağlı olarak ortaya çıkarılması, her kuraklık sürecinin izlenmesi ve etkilerinin azaltılması gerekiyor. Yağmur suyundan tekrar faydalanılması gerekiyor."

Nedim ATİLLA

Kış mevsiminde gri gökyüzü, pastel renkleri, mimarisi ve her yanı kaplayan kar tabakası ile huzur aşıl原因an bir kentmiş Helsinki...

Koyu mavinin kenti: HELSINKİ

Çocukluğumuzdan beri duyduğumuz 'Eskimoların hayatı 6 ay gece, altı ay gündüz' sözünün gerçekliği ile karşı karşıyayız işte... Evet geceler bembeyaz, hava Finliler'e göre 'karardığında' bile en çok koyu mavi bir renk alıyor. Zaten bu kararmanın da en çok 2 saat sürüyor. 2 saat içinde güneş yeniden doğuyor. Kışın tam tersi oluyor. Aralık-Ocak aylarında güneş sadece 2 saat yüzünü gösteriyor. 22 saat karanlık.

Saatler gece yarısıydı diye bir klişe vardır ya. Güneşin hiç

batmayacak olacağını bilmek olağan dışı duygular yaratıyor insanda... Sabah saatlerinde bize Helsinki'yi gezdiren rehberimiz Paula Makipaa 'Helsinki'de yine de hava 2 saatliğine olsa kararıyor. Ülkemizin kuzeyindeki Laponya Bölgesi'nde 71 gün güneş hiç doğmuyor, 55 gün ise hiç batmıyor' demişti.

Ülkedeki ağır depresyon vakalarının nedenini anlamak mümkün. Kış mevsiminde gri gökyüzü, pastel renkleri, mimarisi ve her yanı kaplayan kar tabakası ile huzur aşıl原因an bir kentmiş Helsinki. İnsanların

İskandinav güzelliğiyle, otomobil lastiği tamircisinin bile canavar gibi İngilizce konuşmasıyla keyif veren şehir.

Finlandiya, Türkiye'nin yüzölçümü olarak üçte ikisi büyüklü-

ğünde bir ülke ama nüfusu sadece 6 milyon... Ülkenin en kalabalık yeri en güneyde bulunan Helsinki. Başkent Helsinki'de 550 bin kişi yaşıyor, bunların yaklaşık 600'ü Türk. Orta Asya'dan akrabamız olan Laponlar'ın bulunduğu bölgede ise kilometrekareye sadece 2 kişi düşüyormuş.

Her şeyin, her caddenin, her resmi binanın iki dilde yazılmasının nedeni, Türkiye'nin de başını uzun süre ağrıtan

Helsinki Kriterleri'nin bir gereği. Ülke nüfusunun sadece yüzde 6'sının İsveççe konuşuyor olması nedeniyle her şey hem Uray-Altay Kökenli bir dil olan Fince ve hem de Baltık dillerinin İngilizce'ye en yakını olan İsveççe yazılmış. Rehberimiz düzgün Türkçesi ile "Biz birbirimizi yolda kaybetmiş bir milletin parçalarıyız" diyor. Finliler, Türkçeyi 'eklektik' bir dil olması nedeniyle çok kolay öğrenebiliyorlarmış.

Ortak kültür

Ortak sözcükler arıyoruz, bana okuduğum kadarı ile 'atelye-işçilik' sözü ortak gibi geliyor. Fince'de 'uğraşmak, uğraşabilmek' aynı anlama geliyormuş.

Bir de elbette bize benzeyen bir yanları, deniz kıyısında halı yıkamaları. 'Halı sahili' denilen kıyılarda, mayolarını giymiş kızların tezgahlar üzerinde küçük halı ve kilimlerini yıkadıklarına tanık olmak mümkünmüş.

Finlilerin yüzde 85'i Protestan Lutheran, yüzde 1'i uzun süren Rus egemenliğinin etkisi ile olacak Ortodoks, yüzde 12'si de ya dinsiz ya da ateist. Ortodoks nüfus çok azalmış ama Finliler'e ilk kez 'Federe' olma olanağını 1860'ta veren Rus Çarı Alexandre hem çok sevilir, hem de eski Ortodoks kiliseleri, Kars'ta Ani'de gördüğümüz kiliselerle büyük benzerlik gösteren önemli tarihi eserler... Cumhurbaşkanlığı Köşkü, Meclis

İsveç Kralı 1. Gustav, kenti Estonya'nın başkenti Tallinn'e rakip olarak 1550'de kurmuş. Helsinki kriterlerine göre insan yaşamından daha önemli bir şey yok ve bu nedenle hormon kullanmak yasak!

Binası, Büyük Devlet Kütüphanesi ve yapımı 1852'de tamamlanan Büyük Luterici Katedrali Senato Meydanı'nın çevresinde yer alıyor. Meydanın tam ortasında Çar Alexandre'in heykeli var. Bu meydanda bütün turist otobüsleri yolcularını indiriyor ve kent gezilmeye başlanıyor. Meydanın arkası 'Pazar yeri'. Antikçağ Agoraları gibi bir yer. İki ay kadar süren bizim Nisan ayı sonunda yaşadığımız iklimi andıran 'yaz' aylarında kuruluyormuş. Hem günlük ihtiyaçları karşılamak mümkün burada hem de hediyelik eşyalar almak. Pazar yerinde bizim bulunduğumuz günlerde 'Çilek' bayramı yaşıyorlardı. Çilek, Finlandiya'nın 'milli meyvesi' olmuş durumda. Çilek satanlardan biri de Konyalı bir hemşerimizdi. Çilekler Karadeniz Ereğlisi'nde tadabildiğimiz Osmanlı çilekleri kokusunda, tadında ama biraz daha iri ve biraz daha kırmızı... Helsinki kriterlerine göre insan yaşamından daha önemli bir şey yok ve bu nedenle hormon kullanmak yasak! Denizlerdeki balık çiftliklerinde de benzeri 'insan haklarına' yönelik önlemler alınmış.

Her yer takımda

İsveç Kralı I. Gustav, kenti 1550'de kurmuş, Tallinn'e rakip olarak. Tallinn pek yakında ve helikopterle 15 dakikada ulaşılabilen Estonya

Cumhuriyeti'nin başkenti. Estonya'dan günübirlik çalışmaya çok sayıda işçi geliyor ve ağır işlerde çalıştırılıyor. Geçen ay içinde kuruluşunun 455. yıldönümünü kutlayan Helsinki'de eskiden binaların tamamı ahşapmış ve çıkan yangınlarda bütün bir kent yok olabiliyor-

muş. Kentin tamamını süsleyen taş binaların en eskisi 1750'lerde yapılmış ve halen kullanılmakta.

Helsinki yakınındaki her yer takımadalar üzerinde kurulu... Bu takımadalar yüzlerce adadan oluşur ve adalar binlerce hektarlık ormanla kaplı... Olağanüstü Ginko Bilabo ağaçlarıyla kaplı Suomenlinna Adası, ülkenin tarihi kültür mirasıdır, ayrıca UNESCO tarafından dünyanın tarihinin mirası korunmaya alındığı bir yer... Kentin batısında Seurasaari Adası da görülmesi gereken yerlerden biri... Çam ağaçlarıyla kaplı bu huzur adası, 18 ve 19. yüzyıldaki kırsal Finlandiya'yı yaşatan bir açık hava müzesi gibi. Helsinki'de kışın gelmesi ile birlikte tuz oranı zaten çok düşük olan rengi de Akdeniz'e hiç benzemeyen deniz donunca "en onurlu" meslek olan buz kırıcılar buz kırma gemilerine atlayıp, 'Helsinki'nin dünya ile olan ilişkisini' yeniden kuruyorlarmış. Limanda demirli buz kırma gemileri herhalde Helsinkililerin en çok sevdikleri araçlar.

Burada yaşam durgun

Finlandiya, Lenin'in başardığı Ekim Devrimi sonrasında 1917'nin sonlarında Rusya'dan bağımsızlığını koparmış. Çarlık döneminin Rus Bşkenti St. Petersburg da Firlandiya'ya çok yakın. Helsinki Parlamentosu ilk cumhurbaşkanını 1919'da seçmiş, halen ülkenin Cumhurbaşkanı bir kadın. 1952 Olimpiyatları Helsinki'de yapılmış. Biz bu olimpiyatları Yaşar Doğu'nun unutulmaz güreşleri ile anımsıyoruz. Finlandiyalı mimarların ünü dünyaya yayılmış durumda. Helsinki'de de ünlü mimarlar tarafından yapılmış tren garı, yeraltı kilisesi, modern kent tiyatrosu, konser salonu çok önemseniyor. Sadece İsveççe oyunların oynandığı bir tiyatro şehrin göbeğinde yer alıyor.

Yaşamın 'Uzun sa-kin bir nehir gibi' hep aynı dinginlikte akıp gittiği, kışın denizin bile tamamen donduğu, kıyı boyunca 1000 km'lik bisiklet yollarının uzandığı ve plajlara gitmek için tek aracın bisiklet olduğu bir kent... Biraz uzak ama görülmeye değer...

Helsinki'de ne yenir?

Damak zevkine düşkün olanlar için Helsinki çeşitli olanaklar sunuyor. Hesaplar biraz tuzlu... Ama kişi başına düşen milli gelir 25 bin doları bulunca haftanın 3-4 günü dışarıda yiyen Finliler için bu hesaplar normal geliyor. Helsinki'de öncelikle tadılacak balık somon balığı... Sarkanlinna Adası sahilindeki kıyı restoranlarında servis yapılan istiridye mantarı ve patates garnitürlü gerçek somon balığı yörenin özgün tatları. Lapon lokantalarında ayı eti var ama hemen her lokantada Ren geyiği eti bulunuyor. Burada fast food olarak kanepeler tüketiliyor ama öyle hamburger çılgınlığı henüz Avrupa'nın bu köşesine ulaşmamış.

Uğurtaş'tan "susuzluk platformu" çağrısı

Izmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (IAOSB) Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, susuzluk konusuna ilişkin tüm kurum ve kuruluşların katkı koyacağı ortak bir platform oluşturulup, çalışmaların bir an önce başlaması gerektiğini ifade etti. Uğurtaş, yaptığı yazılı açıklamada, İzmir'de su problemiyle ilgili öngörülerin olduğunu aktardı. İzmir'deki barajlarda doluluk oranlarının düştüğünü dikkati çeken Uğurtaş, küresel iklim değişiklikleri ile yağış alımı azalan Türkiye'de su tasarrufu bilincinin olmaması, su dağıtımlarında yaşanan kayıp ve kaçakların yanı sıra var olan su kaynaklarının kirliliği ya da yaşamsal yapılara teslim edilmesi nedenleriyle ciddi bir tehdidin mevcut olduğunu bildirdi. Yaşanan diğer alanlarda olduğu gibi sanayi için de suyun

Uğurtaş'tan 'susuzluk platformu' çağrısı

IAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, susuzluk konusuna ilişkin tüm kurum ve kuruluşların katkı koyacağı ortak bir platform oluşturulup, çalışmaların bir an önce başlaması gerektiğini ifade etti. Uğurtaş, yaptığı yazılı açıklamada, İzmir'de su problemiyle ilgili öngörülerin olduğunu aktardı. İzmir'deki barajlarda doluluk oranlarının düştüğünü dikkati çeken Uğurtaş, küresel iklim değişiklikleri ile yağış alımı azalan Türkiye'de su tasarrufu bilincinin olmaması, su dağıtımlarında yaşanan kayıp ve kaçakların yanı sıra var olan su kaynaklarının kirliliği ya da yaşamsal yapılara teslim edilmesi nedenleriyle ciddi bir tehdidin mevcut olduğunu bildirdi. Yaşanan diğer alanlarda olduğu gibi sanayi için de suyun

İZMİR'DE SANAYİCİLERİ DE KURAKLIK KORKUSU SARDI

Izmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'in İzmir'in gelecekte su kıtlığı sorunu ile karşılaşılabileceği gerçeğine ilişkin açıklamaları değerlendiren İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (IAOSB) Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, susuzluğun hayatın her alanına sektiyne katacağına dikkat çekerek, tüm kurum ve kuruluşların katkı koyacağı ortak bir platform oluşturulup, çalışmaları bir an önce başlaması gerektiğini vurguladı. Uğurtaş, "İzmir'de su problemiyle ilgili öngörülerin olduğunu aktardı. İzmir'deki barajlarda doluluk oranlarının düştüğünü dikkati çeken Uğurtaş, küresel iklim değişiklikleri ile yağış alımı azalan Türkiye'de su tasarrufu bilincinin olmaması, su dağıtımlarında yaşanan kayıp ve kaçakların yanı sıra var olan su kaynaklarının kirliliği ya da yaşamsal yapılara teslim edilmesi nedenleriyle ciddi bir tehdidin mevcut olduğunu bildirdi. Yaşanan diğer alanlarda olduğu gibi sanayi için de suyun

ALTERNATİF ARIYORUZ

Yeterli su kaynaklarının elde edilmesi konusunda IAOSB olarak alternatifleri masaya yatırarak değerlendirmeye başladıklarını dikkat çeken Uğurtaş, ileri arama yolu ile sanayiden gelen ihtiyaçları karşılamak ve baltace bakımı, tıbbi tesisler, deniz suyunun kullanımı gibi alanlarda çevrilmesi gibi projeler üzerinde çalıştıklarını bilgisini verdi.

barajlardaki su oranlarıyla ilgili İZSU tarafından verilen rakamlar biliniyor. Küresel iklim değişiklikleri ile yağış alımı azalan ülkemizde su dağıtımlarında yaşanan kayıp ve kaçakların yanı sıra var olan su kaynaklarının kirliliği ya da yaşamsal yapılara teslim edilmesi nedeniyle ciddi bir tehdit altındayız.

HEPİMİZİN SORUMLULUĞU VAR

Bu yoksunluğu sadece içme suyu olarak görmek gerekir.

Uğurtaş'tan çağrı: "Susuzluk gelmeden biz bir araya gelelim"

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'in İzmir'in gelecekte su kıtlığı sorunu ile karşılaşılabileceği gerçeğine ilişkin açıklamaları değerlendiren İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (IAOSB) Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, susuzluğun hayatın her alanına sektiyne katacağına dikkat çekerek, tüm kurum ve kuruluşların katkı koyacağı ortak bir platform oluşturulup, çalışmaların bir an önce başlaması gerektiğini ifade etti. Uğurtaş, yaptığı yazılı açıklamada, İzmir'de su problemiyle ilgili öngörülerin olduğunu aktardı. İzmir'deki barajlarda doluluk oranlarının düştüğünü dikkati çeken Uğurtaş, küresel iklim değişiklikleri ile yağış alımı azalan Türkiye'de su tasarrufu bilincinin olmaması, su dağıtımlarında yaşanan kayıp ve kaçakların yanı sıra var olan su kaynaklarının kirliliği ya da yaşamsal yapılara teslim edilmesi nedenleriyle ciddi bir tehdidin mevcut olduğunu bildirdi. Yaşanan diğer alanlarda olduğu gibi sanayi için de suyun

İAOSB'de kapılar Bakırçay'a açıldı

İZMİR Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde (IAOSB) faaliyet gösteren işletmeler, Bakırçay Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi öğrencilerinin stajı için işbirliği yaptı. Rektör Prof. Dr. Mustafa Berktaş ile IAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş arasında online olarak gerçekleştirilen imza töreninin ardından uygulamaya konulan protokol uyarınca, öğrenciler dördüncü sınıfta tamamlamaları gereken uygulamalı staj programlarını bölgedeki firmalarda yapabilecek.

GÜÇLÜ SANAYİ İÇİN Başkan Hilmi Uğurtaş, sanayinin bilen çalışanlarla üretimin güç kazanabileceğini vurgulayarak, "Güçlü sanayi üretimin her alanını bilen, eli anahtar tutan mühendisle, teknikerle, teknisyenle kurulur. Bu nedenle, ileride Türkiye'nin dört bir köşesinde fabrikalarda görev alacak gençlerimizin bölgemiz işletmelerinde ağırlayacağız" dedi. Rektörü Prof. Dr. Mustafa Berktaş ise "Bu protokol ile üretimin her alanını bilen, mezuniyet öncesinde olası meslek sorunları üzerinde deneyim kazanmış, donanımlı ve sektöre hazır mühendisler yetiştirmeyi hedefliyoruz" diye konuştu.

Uğurtaş'tan 'Susuzluk Platformu' önerisi...

Kentin su kıtlığı sorununa İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Başkanı Uğurtaş'tan 'Ortak platform oluşturalım, çalışmalara başlayalım' önerisi geldi

Bakırçay'da su kıtlığı sorunu ile karşılaşılabileceği gerçeğine ilişkin açıklamaları değerlendiren İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi (IAOSB) Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, susuzluğun hayatın her alanına sektiyne katacağına dikkat çekerek, tüm kurum ve kuruluşların katkı koyacağı ortak bir platform oluşturulup, çalışmaların bir an önce başlaması gerektiğini ifade etti. Uğurtaş, yaptığı yazılı açıklamada, İzmir'de su problemiyle ilgili öngörülerin olduğunu aktardı. İzmir'deki barajlarda doluluk oranlarının düştüğünü dikkati çeken Uğurtaş, küresel iklim değişiklikleri ile yağış alımı azalan Türkiye'de su tasarrufu bilincinin olmaması, su dağıtımlarında yaşanan kayıp ve kaçakların yanı sıra var olan su kaynaklarının kirliliği ya da yaşamsal yapılara teslim edilmesi nedenleriyle ciddi bir tehdidin mevcut olduğunu bildirdi. Yaşanan diğer alanlarda olduğu gibi sanayi için de suyun

Susuzluk ortak sorunumuz

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'in İzmir'in gelecekte su ktlığı sorunu ile karşılaşabileceği gerçeğine ilişkin açıklamalarını karşılaştıran İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, susuzluğun hayatın her alanını sekteye uğratacağına dikkat çekerek; konuya ilişkin tüm kurum ve kuruluşların katkı koyacağı ortak bir platformun oluşturulup, çalışmaları bir an önce başlaması gerektiğini vurguladı. Uğurtaş, "Aksi halde günü geldiğinde bu konuda geç kaldığımızı görmek, yapacağımız en büyük hata olacaktır" dedi.

Son yüzyılda insanlığın doğa ile barış içinde yaşamayı beceremediğine dikkat çeken Uğurtaş, bu nedenle bizlere henüz uzakmış gibi görünen küresel ısınma, su kaynaklarının azalması, iklim dengelerinin bozulması gibi konuların kapımızın önünde olduğunu vurgulayarak, bazı emarelerin de yaşanmaya başladığını söyledi.

Çaresiz kalmayalım

Söz konusu olumsuz gelişmelere ve beraberinde getireceği ktlık sinyallerine "dur" denilip çözüm üretilmesi durumunda insanlığın günü geldiğinde çaresiz kalacağını altını çizen Uğurtaş, konuya ilişkin sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu uyarılara son olarak İzmir'in su problemi ile ilgili yapılan öngörüler eklendi. 30 Kasım'da İZSU tarafından verilen rakamlara göre; Tahtalı Barajı'nda yüzde 35,6, Balçova Barajı'nda yüzde 15,64, Örkmez Barajı'nda yüzde 29,61, Güzelhisar Barajı'nda yüzde 45,36, Gördes Barajı'nda yüzde 4,66, Akçay K. Akçay Barajı'nda yüzde 12,96'lık doluluk oranı gözükmektedir. Durumun ne denli kritik olduğunu gözleri önüne vermek için bu rakamları tek tek vermek istemiyordum. Küresel iklim değişikliği ile yağışların azalması, iklim dengelerinin bozulması, su kaynaklarının azalması, iklim dengelerinin bozulması gibi konuların kapımızın önünde olduğunu vurgulayarak, bazı emarelerin de yaşanmaya başladığını söyledi.

Uğurtaş'tan çağrı: "Susuzluk gelmeden biz bir araya gelelim"

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'in İzmir'in gelecekte su ktlığı sorunu ile karşılaşabileceği gerçeğine ilişkin açıklamalarını karşılaştıran İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, susuzluğun hayatın her alanını sekteye uğratacağına dikkat çekerek; konuya ilişkin tüm kurum ve kuruluşların katkı koyacağı ortak bir platformun oluşturulup, çalışmaları bir an önce başlaması gerektiğini vurguladı. Uğurtaş, "Aksi halde günü geldiğinde bu konuda geç kaldığımızı görmek, yapacağımız en büyük hata olacaktır" dedi.

Son yüzyılda insanlığın doğa ile barış içinde yaşamayı beceremediğine dikkat çeken Uğurtaş, bu nedenle bizlere henüz uzakmış gibi görünen küresel ısınma, su kaynaklarının azalması, iklim dengelerinin bozulması gibi konuların kapımızın önünde olduğunu vurgulayarak, bazı emarelerin de yaşanmaya başladığını söyledi.

Söz konusu olumsuz gelişmelere ve beraberinde getireceği ktlık sinyallerine "dur" denilip çözüm üretilmesi durumunda insanlığın günü geldiğinde çaresiz kalacağını altını çizen Uğurtaş, konuya ilişkin sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu uyarılara son olarak İzmir'in su problemi ile ilgili yapılan öngörüler eklendi. 30 Kasım'da İZSU tarafından verilen rakamlara göre; Tahtalı Barajı'nda yüzde 35,6, Balçova Barajı'nda yüzde 15,64, Örkmez Barajı'nda yüzde 29,61, Güzelhisar Barajı'nda yüzde 45,36, Gördes Barajı'nda yüzde 4,66, Akçay K. Akçay Barajı'nda yüzde 12,96'lık doluluk oranı gözükmektedir. Durumun ne denli kritik olduğunu gözleri önüne vermek için bu rakamları tek tek vermek istemiyordum. Küresel iklim değişikliği ile yağışların azalması, iklim dengelerinin bozulması, su kaynaklarının azalması, iklim dengelerinin bozulması gibi konuların kapımızın önünde olduğunu vurgulayarak, bazı emarelerin de yaşanmaya başladığını söyledi.

Bu yoksunluğu sadece içme suyu olarak görmek yeterli değil, yaşamın diğer alanlarında olduğu gibi sanayi için de su vazgeçilmez bir girdidir. Günü geldiğinde yazılabilecek su ktlığı, pek çok sanayi te-

MÜHENDİS ADAYLARINA İAOSB'DE STAJ FIRSATI

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde (İAOSB) faaliyet gösteren işletmeler, İzmir Bakırçay Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi öğrencilerine kapılarını açmaya hazırlanıyor. Rektör Prof. Dr. Mustafa Berktaş ile İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş arasında pandemi dolayısıyla online olarak gerçekleştirilen imza töreninin ardından protokol uyarınca; Bakırçay Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi öğrencilerine kapılarını açmaya hazırlanıyor.

'Susuzluk gelmeden BİR ARAYA GELELİM'

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde (İAOSB) faaliyet gösteren işletmeler, İzmir Bakırçay Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi öğrencilerine kapılarını açmaya hazırlanıyor. Rektör Prof. Dr. Mustafa Berktaş ile İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş arasında pandemi dolayısıyla online olarak gerçekleştirilen imza töreninin ardından protokol uyarınca; Bakırçay Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi öğrencilerine kapılarını açmaya hazırlanıyor.

ÖĞRENCİLERE KUCAK AÇTI

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ndeki işletmeler, Bakırçay Üniversitesi öğrencilerine staj programlarına ağırlayacak. Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, "Gençlerimizle birlikte olmaktan memnuniyet duyacağız" dedi.

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde (İAOSB) faaliyet gösteren işletmeler, İzmir Bakırçay Üniversitesi öğrencilerine kapılarını açmaya hazırlanıyor. Rektör Prof. Dr. Mustafa Berktaş ile İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş arasında pandemi dolayısıyla online olarak gerçekleştirilen imza töreninin ardından protokol uyarınca; Bakırçay Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi öğrencilerine kapılarını açmaya hazırlanıyor.

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde (İAOSB) faaliyet gösteren işletmeler, İzmir Bakırçay Üniversitesi öğrencilerine kapılarını açmaya hazırlanıyor. Rektör Prof. Dr. Mustafa Berktaş ile İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş arasında pandemi dolayısıyla online olarak gerçekleştirilen imza töreninin ardından protokol uyarınca; Bakırçay Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi öğrencilerine kapılarını açmaya hazırlanıyor.

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde (İAOSB) faaliyet gösteren işletmeler, İzmir Bakırçay Üniversitesi öğrencilerine kapılarını açmaya hazırlanıyor. Rektör Prof. Dr. Mustafa Berktaş ile İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş arasında pandemi dolayısıyla online olarak gerçekleştirilen imza töreninin ardından protokol uyarınca; Bakırçay Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi öğrencilerine kapılarını açmaya hazırlanıyor.

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde (İAOSB) faaliyet gösteren işletmeler, İzmir Bakırçay Üniversitesi öğrencilerine kapılarını açmaya hazırlanıyor. Rektör Prof. Dr. Mustafa Berktaş ile İAOSB Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş arasında pandemi dolayısıyla online olarak gerçekleştirilen imza töreninin ardından protokol uyarınca; Bakırçay Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi öğrencilerine kapılarını açmaya hazırlanıyor.

Mühendis adayları İAOSB işletmelerinde

İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde (İAOSB) faaliyet gösteren işletmeler, İzmir Bakırçay Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi öğrencilerine kapılarını açmaya hazırlanıyor. Rektör Prof. Dr. Mustafa Berktaş ile İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş arasında pandemi dolayısıyla online olarak gerçekleştirilen imza töreninin ardından uygulama konulan protokol uyarınca; İzmir Bakırçay Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi öğrencileri, dördüncü sınıfta tamamlamaları gereken uygulamalı staj programlarını İAOSB'de faaliyetlerini sürdüren firmalarda yapabilecekler.

Protokolün ardından değerlendirilmede bulunan İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, sanayiye bilen çalışanlar ile üretimin güç kazanabileceğini vurgulayarak, "İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi olarak nitelikli eleman sıkıntısının üretim sahalarında" önemini biliyor, bu alanda atılacak çalışmalar destekliyoruz" dedi.

Bakırçay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Berktaş ise yapılan işbirliği protokolüne yaptığı değerlendirmede, "Özellikle Türkiye'de olan ülkeler için maliyetler, kalitenin yükseltilmesi, rekabetin sağlanması ve katma değeri yüksek ürünlerin geliştirilmesi açısından Üniversite ile işbirliklerinin önemi kaçınılmazdır. Üniversitemizde öğrencileri stajları, proje ve uygulamalı mühendisliklerini bir yıla yayılan süreçte, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi işletmelerinde tamamlamaları sağlanacak. Bu sayede üretimin her alanına, mezuniyet öncesinde mesleki sorunlar üzerinde uzmanlaşmış, donanımlı, güncel ve hazır mühendisler yetiştirilerek hedeflenen başarıya ulaşılacaktır. Bu örnek protokolün gerçekleştirilmesi işbirliği çalışmalarımız, ülkemizde diğer işletmeler ile üniversiteler arasında yaygınlaşarak, ülkemizin gelecekte su ktlığı sorunu ile karşılaşabileceği gerçeğine ilişkin tüm kurum ve kuruluşların katkı koyacağı ortak bir platformun oluşturulup, çalışmaları bir an önce başlaması gerektiğini vurguladı. Uğurtaş, "Aksi halde günü geldiğinde bu konuda geç kaldığımızı görmek, yapacağımız en büyük hata olacaktır" diye konuştu.

UGURTAŞ'TAN SUSUZLUĞA KARŞI BİRLEŞME DAVETİ

Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'in İzmir'in gelecekte su ktlığı sorunu ile karşılaşabileceği gerçeğine ilişkin açıklamalarını karşılaştıran İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Hilmi Uğurtaş, susuzluğun hayatın her alanını sekteye uğratacağına dikkat çekti.

Sorumluluğun sadece belediyeler ve ilgili kurumlara ait olmadığını vurgulayan Uğurtaş, ortak bir platformun oluşturulup, çalışmaların bir an önce başlaması gerektiğini belirterek, "Aksi halde günü geldiğinde bu konuda geç kaldığımızı görmek, yapacağımız en büyük hata olacaktır" diye konuştu.

Buyurun yeni yılın lezzetlerine

Bu yılbaşını dünya herkesten farklı yaşayacak. Yılbaşı nedeniyle özellikle yeni yıla evlerinde girecekler için yemek örnekleri sunuyoruz.

Yeni yıl ilk kez 4 bin yıl önce eski Babil'de ilkbahara denk düşen bir zamanda kutlanmaya başlanmış. Babil halkının yazılı bir takvimi yokmuş, ancak yeni yıl kutlamalarının 11 gün sürdüğü arkeolojik kayıtlardan biliniyor. Yeni yılın Ocak ayının ilk günü olarak belirlenmesi ise M.Ö. 46 yılına dayanıyor. Roma'da Jul Sezar tarafından kabul edilen ve günümüzde de hala kullanılan takvimle 31 Aralık eski yılın son günü, 1 Ocak ise yeni yılın ilk günü olarak kabul ediliyor. Sezar bu tarihi ne astronomik ne de tarımsal bir nedenle seçmiş, sadece takvimi güneşle uyumlu hale getirmiş. Romalılar yılın ilk ayına Janüs (January) yani Ocak adını vermişler. Çünkü Janüs başlangıçların tanrısı, kapıların koruyucusuymuş.

Anadolu'da ilk yılbaşı ağacı süsleme geleneği Frigyalılar'a dayanıyor. Tanrı Kibele ile Attis'in buluştukları gün, yani "Kutsal Buluşma" kutlamalarına... Noel Baba ve yılbaşı ağacı süsleme geleneğinin kökleri her ne kadar Anadolu'ya dayansa da Cumhuriyet kurulana

kadar, yani Osmanlı döneminde bir Hristiyanlık geleneği sayılmış, Levantenlere ve azınlıklara özgü bir gelenek olarak kalmış.

Çok yazıldı, çizildi ama bir kez daha yinelenmekte yarar var. Noel Baba olarak bilinen Hristiyan azizi Aziz Nikola'nın Patara doğumlu olduğunu, kendisine Göcek-Fethiye arasındaki Gemile Adası'nda bir kilise kurduğunu, hayatını Demre'de sürdürdükten sonra yine burada öldüğünü, kilise kalıntılarının da yıllardır Japon Arkeoloji Heyeti tarafından kazıldığını yeri gelmişken anımsatmak isterim. Yani yaz aylarının fevkalade sıcak, kışların ise ılık geçtiği Patara-Demre-Göcek bölgesinde yaşayan Aziz Nikola'nın takdir edersiniz ki pek öyle kürklerle filan dolaşacak durumu olmamıştır. Muhtemelen uzun bir keten elbise ve ayakta sandaletle geçirmiştir ömrünü. Yeni yılın büyü, dünyanın büyük nüfusu tarafından aynı zamanda kutlanmasından kaynaklanıyor. Eski yıla veda her kültürde aynı olmasa da, yeni yıl insanlar için daima bir kutlama ve iyi şans dileme vesilesi oluyor. Hazır yeni yıl kutlanırken, geleneklere göre hazırlanmış sofralar ve inançlar doğrultusunda ikram edilen yiyecekler zengin bir yılbaşının bahanesi oluyor.

KESTANELİ YILBAŞI HİNDİSİ

MALZEMELER:

• 1 adet hindi • 50 g. tereyağı • 200 ml süt • 100 g. krema • 2 kg mantar • 800 g. kestane • 200 g. tavuk ciğeri • 3 adet beyaz elma

HAMUR İÇİN MALZEME:

• 3-4 adet orta boy soğan • 100 ml sıvı yağ • 2 adet yumurta sarısı • 1 dal kereviz • Muskat • Tuz • Karabiber

HAZIRLANIŞI:

Kabuklarını soyduğunuz elma ve havucu mantarlar ile birlikte tavla zarı şeklinde doğrayın. Tavuk ciğerini tuz ve karabiber ile lezzetlendirip sıvıyağda kızarttıktan sonra minik küpler şeklinde doğrayın. Kestaneleri süt ve tuz eklediğiniz suda haşlayıp kabuklarını soyun. Diğer malzemelerle aynı boyutlarda doğrayın. Tereyağını bir tencerede eritin. Minik küpler halinde doğranmış soğanı sote edip çektin. Daha sonra elma, havuç ve mantarları ilave edin. Kestaneleri de ten-

cereye ekleyip tuz, karabiber ve muskat ile lezzetlendirdikten sonra karışımı soğumaya bırakın. Krema ve yumurta sarısını bir kaptan çatallı ile çırpın. Kereviz sapını doğrayın. Bütün malzemeyi harmanlayın. Hindiye yıkayıp kâğıt havlu ile kurulayın. İçini ve dışını tuz, karabiber ile lezzetlendirin. Hazırladığınız harcı tahta spatula ile hindinin içine doldurup bir ip ile bağlayın. 180 °C ısıtılmış fırında yaklaşık 1 saat 45 dakika pişirin.

AVOKADOLU KARİDES

MALZEMELER:

• 4 avokado • 8 jumbo karides • 1 kahve fincanı krema • Taze nane • 1 çay bardağı mayonez • 5 dal dereotu • 1 taze soğan •

1 limonun suyu • 1 tatlı kaşığı pul biber • 1 çay kaşığı sumak • 2 diş sarımsak • 1 tutam toz kırmızıbiber • 2 çorba kaşığı mısırözü yağı

HAZIRLANIŞI:

Avokadoların kabuklarını soyup enine ikiye kesin ve çekirdeklerini çıkartın. Limon suyunun yarısını üzerlerine gezdirerek dökün. Taze soğanı temizleyip çok ince kıyın. Dere otunu temizleyip kıyın ve soğan ile birlikte bir kaseye alın. Küçük bir kasede mısırözü yağı ile toz biberi karıştırın. Sarımsakları temizleyin. Havanda ezin ve toz biberli yağlı karışıma ilave edip karıştırın. Fırça yardımıyla karidesleri bu sosla buladıktan sonra ızgarada pişirin. Sos olarak mayonez, krema, limon suyu ve sumak bir kasede karıştırın. Soğanlı karışımı ilave edin. Bu karışımı avokadoların ortasına paylaşın. Üzerlerine birer jumbo karidesleri yerleştirin. Nane yapraklarıyla süsleyip servis yapın.

KABAK TATLISI

PEYNİRLİ RULO SOMON FÜME

MALZEMELER:

• 400 g somon füme • 300 g krem peynir • 50 g iri çekilmiş Antep Fıstığı • 1 kırmızı soğan • Frenk Soğanı

HAZIRLANIŞI:

Kırmızı soğanın kabuğunu soyup enine ikiye kesin. Yarısını küp şeklinde doğrayın. Somon fümeleri yağlı kağıt üzerine dikdörtgen olacak şekilde dizin. Üzerine krem peyniri yayın. Küp doğranmış soğan ve fıstıkları serpiştirip rulo şeklinde sarın. 1 saat buzdolabında bekletin.

Soğanın diğer yarısını halka şeklinde doğrayın. Somon ruloyu servis tabağına alın. Yanlarına halka kırmızı soğan ve frenk soğanlarını yerleştirin. Fıstık serpiştirip servis yapın.

MALZEMELER

• 2 kg balkabağı • 3 bardak toz şeker • 1 bardak dövülmüş ceviz

HAZIRLANIŞI

Kabağı dilimleyip, kabuğunu bıçakla soyun. Çekirdeklerini çıkarın. Çelik veya kalın dipli bakır bir tepsiye düzgünce dizin. Kabakların üstüne toz şekeri serpin. Kabak pişerken suyunu salacağı için fazla suya gerek yoktur. Bir bardak su yeterlidir. Suyunu kattıktan sonra kapağını kapatarak ağır ateşte 30 dakika pişirdiğiniz kabakların altını iyice kısarak üzerine, parlak olmaları için bir iki tutam daha şeker serpip, kapağını yine kapatın ve 5 dakika dinlendirin. Altını kapatıp ateşten çekin. Soğuduktan sonra üzerine dövülmüş ceviz serperek servis edebilirsiniz.

İAOSB VAKFI

İZMİR ATATÜRK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ

Sanayici ve İşadamları Sağlık ve Eğitim Vakfı

BİR ADIM DAHA İLERİYE HEP BİRLİKTE

Sizleri Vakfımıza Davet Ediyoruz...

Bilgi ve Katılım: Hüseyin DOĞAN Tel: 0232 376 71 76 / 226 www.iaosb.org.tr hdogan@iaosb.org.tr

Yüksek Devir Parça Boyama Makineleri

